

MÖTESBOK *Överförmyndarnämnden Umeåregionen*

Datum **2025-06-18**
Tid: **13.00 – 15.00**
Plats: **Överförmyndarenheten, Götgatan 3**

Allmänna ärenden

1. Val av justerare, godkännande av dagordning och fråga om jäv

Sekretessärenden

2. Entledigande av förvaltare/god
3. Entledigande av förvaltare
4. Vitesärende
5. Vitesärende
6. Vitesärende

7. Anmälningssärenden

Ansökan om förvaltarskap
Ansökan om förvaltarskap
Inkommen redovisningshandling 7st

Allmänna ärenden

8. Delegation för utlämnande av uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna
9. Sammanträdestider 20206
10. Ansvars- och arbetsfördelning mellan Överförmyndarnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden
11. Information från verksamhetsledning
12. Informationsärenden 18 juni
13. Ärenden under handläggning

Nr.1 enligt kallelse/ föredragningslista

Val av justerare, godkännande av dagordning och fråga om jäv

Överförmyndarenheten föreslår överförmyndarnämnden att besluta

Utse Joline Göttfert (M) att, jämte ordföranden, justera dagens protokoll.

Att godkänna sammanträdets dagordning.

Att till protokollet notera att ingen person är jävig.

Ärendebeskrivning

Eventuella ändringar i nämndens föredragningslista noteras. En jävig person får varken delta i handläggningen av ärendet eller närvara vid nämndens behandling av ärendet.

Beredningansvarig

Ulrika Persson, nämndsekreterare

Nr.8 enligt kallelse/ föredragningslista

Delegation för utlämnande av uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna

Överförmyndarenheten föreslår att överförmyndarnämnden beslutar

Att revidera nämndens delegationsordning i enlighet med bilagt förslag till ny delegationsordning.

Sammanfattning av ärendet

Den 1 april 2025 trädde Lag (2025:170) om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna i kraft. Lagen innebär att bland annat kommuner på begäran och på eget initiativ ska lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna.

För överförmyndarnämnden innebär lagen att fysiska personers

kontaktuppgifter kan komma att lämnas ut på begäran av en brottsbekämpande myndighet. Det kan också bli aktuellt att både på begäran och på eget initiativ lämna ut andra uppgifter som behövs i brottsbekämpningen. Utlämnande av uppgifter ska föregås av en sekretessprövning.

Den nu föreslagna revideringen av delegationsordningen innebär att samtliga tjänstepersoner inom överförmyndarenheten ges behörighet att fatta beslut i ärenden om utlämnande av uppgifter enligt nämnda lag.

Beslutsunderlag

2024-06-18 Förslag till ny delegationsordning

Beredningsansvarig

Jens Arnfjell

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN UMEÅREGIONEN

DELEGATIONSORDNING

Överförmyndarnämnden i Umeåregionen har 2024-06-18 beslutat att anta följande delegationsordning.

Allmänt om delegation

Överförmyndarnämndens möjlighet att delegera beslutanderätt följer av 19 kap. 14 § föräldrabalken. I egenskap av speciallag har föräldrabalkens regler företräde framför kommunallagens regler.

Med delegering avses att överförmyndarnämnden överför självständig beslutanderätt till en ledamot, en ersättare som har kallats till tjänstgöring eller en kommunal tjänsteman med erforderlig kompetens att på nämndens vägnar avgöra vissa grupper av ärenden. Det vill säga att överförmyndarnämnden ger någon i uppdrag att fatta beslut på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

De vanligaste förekommande ärendena samlas i överförmyndarnämndens delegationsordning. Nämnden kan också, utöver vad som tilldelats genom delegationsordningen, delegera beslutanderätten i viss fråga genom ett särskilt beslut.

Beslut som är fattade med stöd av delegation har samma rättsliga verkan som om det skulle ha fattats av överförmyndarnämnden. Rätten att ta beslut överförs helt till delegaten. Överförmyndarnämnden kan inte ändra eller återkalla ett beslut som har fattats med stöd av delegation, dock kan överförmyndarnämnden när som helst besluta om att återkalla en delegats beslutanderätt.

Förvaltningslagens respektive kommunallagens regler om jäv ska särskilt beaktas vid beslutsfattande.

Förbud mot delegering

Enligt 19 kap. 14 § 2 st. föräldrabalken får följande beslut inte delegeras utan endast fattas av överförmyndarnämnden samfällt:

- En framställning eller ett yttrande till kommunfullmäktige,
- Beslut enligt 11 kap. 20 § föräldrabalken att entlediga eller skilja en god man eller förvaltare från uppdraget,
- Beslut om att häva avtal om sammanlevnad i oskiftat bo enligt 15 kap. 7 § 2 st. föräldrabalken,
- Beslut om föreläggande av vite enligt 16 kap. 13 § föräldrabalken

Beslut som kan fattas inom delegerad ärendetyp

Delegaten har möjlighet att fatta en rad olika beslut som ryms inom ärendetypen. En delegat har därför rätt att fatta beslut om bifall, avslag, avvisning (avslutande av ärende med anledning av formell brist), avskrivning (avslutande av ärende på grund av att det saknas skäl för att fatta beslut i sakfrågan) samt ändring av beslut efter överklagande (så kallad omprövning). Detta gäller förutsatt att inget annat särskilt föreskrivs i delegationsordningen.

Hänskjutning till nämnd

I ärenden där den som erhållit delegation finner att samtycke, tillstånd, förordnande, upphörande eller entledigande enligt föräldrabalken i ett visst fall inte bör meddelas eller beslutas, eller anser att frågan är tveksam, ska ärendet enligt 19 kap. 14 § 3 st. föräldrabalken hänskjutas till nämnden.

Delegats ansvar vid tillämpning av delegationsordningen

Ansvaret vilar på delegaten att inför delegationsbeslut pröva om beslutanderätt föreligger. Råder oklarheter ska fråga om tillämpningen tas upp med chef och i förekommande fall nämndens ordförande. Att oklarheter föreligger utgör en indikation på att ärendet bör avgöras av nämnden.

Anmälan av delegationsbeslut

Regler för vilka beslut som ska anmälas till nämnden finns i 19 kap. 14 § 3 stycket föräldrabalken samt i 6 kap. 40 § och 7 kap 8 § kommunallagen. Beslut som fattats på delegation enligt föräldrabalken behöver inte anmälas till nämnden. Nämnden ska besluta om i vilken utsträckning andra beslut än nyss nämnda ska anmälas till nämnden. I delegationsordningen anges vilka beslut som ska anmälas till nämnden.

Delegater

Chef (C)

Jurist (J)

Handläggare (H)

Administratör (A)

Överförmyndarnämndens ordförande (ÖO)

Lagrum	Ärende	Delegat	Beslutstid	Anmäls
Föräldrabalken (1949:381), (FB)				
FB 6 kap 10 f §	Beslut om arvode och ersättning för utgifter till tillfällig vårdnadshavare.	C, J, H, A	7 mån	
FB 9 kap 3 §	Beslut om samtycke till förmyndares beslut att omhänderta egendom som underårig förvärvat genom eget arbete.	C, J	1 mån	
FB 9 kap 4 §	Beslut om samtycke till att omhänderta egendom som underårig fått genom t ex gåva eller testamente med villkor om att själv få råda över egendomen.	C, J	1 mån	
FB 9 kap 8 §	Beslut om omhändertagande av egendom.	C, J	1 mån	
FB 10 kap 14 §	Yttrande till rätten med förslag på person lämplig som förmyndare.	C, J, H, A		
FB 10 kap 18 §	Ansöka om förordnande och entledigande av förmyndare eller medförmyndare.	C, J, H		
FB 11 kap 1 §	Beslut att förordna god man i förmyndares ställe.	C, J, H	3 mån	
FB 11 kap 2 §	Beslut att förordna god man vid motstridiga intressen.	C, J, H	3 mån	
FB 11 kap 3 §	Beslut att förordna god man för bortavarande	C, J, H	3 mån	
FB 11 kap 4 § 2 st.	Beslut att förordna god man vid byte.	C, J, H	6 mån	
FB 11 kap 7 § 2 st.	Ansöka om beslutsrätt om förvaltarskapets närmare omfattning.	C, J,		
FB 11 kap 7 § 2 st.	Besluta om omfattningen av förvaltarskap.	C, J,	3 mån	
FB 11 kap 7 § 3 st.	Beslut att förordna förvaltare vid byte.	C, J, H	6 mån	
FB 11 kap 15 §	Ansöka om förordnande eller anordnande av god man	C, J, H		
FB 11 kap 15 §	Ansöka om förordnande eller anordnande av förvaltare	C, J, H		Ja
FB 11 kap 15 §	Ansöka om förordnande eller anordnande av god man eller förvaltare från ett privat företag	ÖO		
FB 11 kap 16 § 1 st.	Införda yttrande från den enskilde inför förordnande av god man eller förvaltare	C, J, H, A		
FB 11 kap 16 § 2 st.	Yttrande till rätten i ärende om anordnande av godmanskap.	C, J, H, A		
FB 11 kap 16 § 2 st.	Yttrande till rätten i ärende om anordnande av förvaltarskap.	C, J, H, A		Ja
FB 11 kap. 17a §	Rätt att inhämta yttrande enligt FB 11 kap. 16 2 st. och utredning enligt 17 §	C, J, H, A		
FB 11 kap 17 a § 2 st	Lämna förslag på god man eller förvaltare	C, J, H, A		
FB 11 kap 18 § 2 st.	Beslut att interimistiskt förordna god man eller förvaltare.	C, J,	1 mån	

FB 11 kap 19 §	Beslut att godmanskap enligt FB 11 kap 1-3 §§ ska upphöra när den förordnandet avser begär det.	C, J, H	3 mån	
FB 11 kap 19 § b.	Beslut om upphörande av godmanskap enligt FB 11:1-3 och entledigande av ställföreträdare på egen begäran.	C, J, H,	6 mån	
FB 11 kap 21 §	Ansöka hos rätten om upphörande av godmanskap enligt FB 11 kap 4 § eller förvaltarskap.	C, J, H,		
FB 11 kap 23 § 1 st.	Ansöka om jämkning av godmanskap enligt FB 11 kap 4 § eller förvaltarskap (även interimistiskt).	C, J, H		
FB 11 kap 23 § 4 st.	Beslut om jämkning av godmanskap enligt FB 11 kap 1-3 §§ (även interimistiskt).	C, J, H	3 mån / 1 mån	
FB 11 kap 24 §	Införda yttrande inför beslut om förordnande eller entledigande av god man eller förvaltare.	C, J, H, A		
FB 12 kap 9 §	Införda upplysningar om verksamhet av ställföreträdare.	C, J, H, A		
FB 12 kap 10 §	Samtycke i efterhand till ingånget avtal (ratihabera).	C, J,	1 mån	
FB 12 kap. 12 § 1 st.	Beslut om fördelning av förvaltning av tillgångar mellan flera ställföreträdare	C, J,	3 mån	
FB 12 kap 12 § 2 st.	Beslut vid oenighet mellan ställföreträdare.	C, J	3 mån	
FB 12 kap 13 §	Beslut om ställande av säkerhet	C, J	3 mån	
FB 12 kap 16 §	Beslut om arvode och ersättning för utgifter till ställföreträdare.	C, J, H, A	6 mån	
FB 12 kap 17 §	Beslut om arvode och ersättning för legala förmyndare.	C, J, H, A	6 mån	
FB 13 kap 6 §	Beslut om samtycke till placering av tillgångar i aktier eller på annat sätt.	C, J, H	3 mån	
FB 13 kap 8 §	Beslut om samtycke till uttag från omyndigs spärrade konto.	C, J, H	1 mån	
FB 13 kap 9 §	Beslut om upphörande av överförmyndarkontroll eller lättnader i kontrollen.	C, J	3 mån	
FB 13 kap 10 §	Beslut om samtycke till förvärv eller överlåtelse av omyndigs fasta egendom eller nyttjanderätt till sådan egendom och upplåtande av nyttjanderätt, panträtt m.m. till sådan egendom.	C, J, H	3 mån	
FB 13 kap 11 §	Beslut om samtycke till understöd.	C, J	3 mån	
FB 13 kap 12 §	Beslut om samtycke till att ta upp lån eller ingå någon annan skuldförbindelse, ingå borgensförbindelse, eller ställa egendom som säkerhet för förbindelse.	C, J, H	3 mån	
FB 13 kap 13 §	Beslut om samtycke till drivande av rörelse.	C, J, H	3 mån	

FB 13 kap 16 §	Beslut om befrielse att lämna årsräkning eller sluträkning eller lämna sådan redovisning i förenklad form.	C, J, H	3 mån	
FB 13 kap 17 §	Bestämma ny tid för avlämnande av redovisning (anstånd).	C, J, H, A	1 vecka	
FB 13 kap 18 §	Beslut om redogörelse för förvaltning.	C, J, H, A	3 mån	
FB 13 kap 19 §	Beslut om skärpande föreskrifter.	C, J, H	1 mån	
FB 13 kap 21 §	Bestämma tid och plats för granskning av förvaltning.	C, J, H		
FB 14 kap 6 §	Beslut om samtycke till placering av tillgångar i aktier eller på annat sätt.	C, J, H	3 mån	
FB 14 kap 8 §	Beslut om samtycke till uttag från spärrat konto.	C, J, H, A	1 mån	
FB 14 kap 10 §	Beslut om upphörande av överförmyndarkontroll eller lättnader i kontrollen.	C, J	3 mån	
FB 14 kap 11 §	Beslut om samtycke till förvärv eller överlåtelse av den enskildes fasta egendom eller nyttjanderätt till sådan egendom och upplåtande av nyttjanderätt, panträtt m.m. till sådan egendom.	C, J, H	3 mån	
FB 14 kap 12 §	Beslut om samtycke till understöd.	C, J	3 mån	
FB 14 kap 13 §	Beslut om samtycke till att ta upp lån eller ingå någon annan skuldförbindelse, ingå borgensförbindelse eller ställa egendom som säkerhet för förbindelse.	C, J, H	3 mån	
FB 14 kap 14 §	Beslut om samtycke till drivande av rörelse.	C, J	3 mån	
FB 14 kap 16 §	Beslut om att ställföreträdare i särskild ordning ska redogöra för den del av den enskildes tillgångar och skulder som inte omfattas av ställföreträdarens förvaltning.	C, J	3 mån	
FB 14 kap 19 §	Beslut om befrielse att lämna årsräkning eller sluträkning eller lämna sådan redovisning i förenklad form.	C, J, H	3 mån	
FB 14 kap 20 §	Bestämma ny tid för avlämnande av redovisning (anstånd).	C, J, H, A	1 vecka	
FB 14 kap 21 §	Beslut om skärpande föreskrifter.	C, J	1 mån	
FB 14 kap 23 §	Bestämma tid och plats för granskning av förvaltning.	C, J, H		
FB 14 kap. 24 §	Beslut om befrielse för dödsbo att lämna årsräkning eller sluträkning eller lämna sådan redovisning i förenklad form.	C, J, H	3 mån	
FB 14 kap. 25 §	Beslut om ersättning till dödsbo efter en förordnad förmyndare, god man eller förvaltare	C, J, H,	3 mån	

FB 15 kap 3 §	Infordra redogörelse för skifteshinder och bestämma särskild tid för sådan redogörelse.	C, J, H		
FB 15 kap 4 §	Beslut om samtycke till rättshandling vid dödsboförvaltning	C, J, H	3 mån	
FB 15 kap 5 § 1 st.	Beslut om samtycke till egendomens fördelning vid bodelning eller skifte.	C, J, H	3 mån	
FB 15 kap 5 § 2 st.	Beslut om samtycke till överlåtelse av den enskildes andel i dödsbo.	C, J	3 mån	
FB 15 kap 6 §	Beslut om samtycke till arvsavstående enligt ÄB 3:9.	C, J	3 mån	
FB 15 kap 7 §	Beslut om samtycke till avtal om sammanlevnad i oskiftat dödsbo.	C, J	3 mån	
FB 15 kap 8 §	Bestämma ny tid för avlämnande av årsuppgift (anstånd).	C, J, H, A	1 vecka	
FB 16 kap 3 § 1 st.	Granska förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet.	C, J, H, A		
FB 16 kap 3 § 2 st.	Utse någon att gå igenom förmyndares, gode mäns och förvaltares räkenskaper och anteckningar samt de värdehandlingar som ställföreträdaren förvaltar.	C, J, H		
FB 16 kap 3 § 2 st.	Bestämma tid och plats där ställföreträdaren ska hålla handlingar tillgängliga.	C, J, H		
FB 16 kap 4 §	Göra anteckning om verkställd granskning på redovisningshandlingar.	C, J, H, A		
FB 16 kap 5 § 1 st.	Inför anmärkning ge ställföreträdare tillfälle att yttra sig	C, J, H, A		
FB 16 kap 5 § 2 st.	Anmärkning mot förvaltning	C, J, H		
FB 16 kap 5 § 2 st.	Pröva om beslut enligt någon bestämmelse i 13 eller 14 kap. behöver meddelas.	C, J, H	3 mån	
FB 16 kap 9 § 1 st.	Infordra yttrande vid förvaltningsåtgärd av större vikt.	C, J, H, A		
FB 16 kap 9 § 2 st.	Besluta att återkalla samtycke till förvaltningsåtgärd av större vikt.	C, J	1 mån	
FB 16 kap 10 §	Begära uppgift hos socialnämnd och andra myndigheter.	C, J, H, A		
FB 16 kap 10 a §	Begära uppgift hos bank, kreditmarknadsföretag, värdepappersbolag m fl.	C, J, H, A		
FB 20 kap 3 §	Överklaga rättens beslut angående förmynderskap, godmanskap eller förvaltarskap.	C, J		
FB 20 kap 7 § 2 st.	Anlita ombud som för överförmyndarens talan	C, J		
Förmynderskaps- förordning (1995:379), (FF)				
FF 5 § 1 st.	Ansöka hos rätten om anordnande eller upphörande av godmanskap eller förvaltarskap.	C, J, H		

FF 5 § 2 st.	Årligen granska samtliga förvaltare och pröva om det finns skäl att ansöka om upphörande.	C, J, H, A		
FF 6 §	Överflyttning av ärende.	C, J, H, A		
FF 7 §	Yttrande till rätten.	C, J, H		
FF 11 §	Utlämnande av registerutdrag.	C, J, H, A		
Lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn, (LEB)				
LEB 2 §	Förordna god man att i vårdnadshavare/förmyndares ställe ansvara för den underåriges personliga förhållanden och sköta dess angelägenheter.	C, J, H,		
LEB 3 § 1 st.	Initiera (ex officio) ta upp frågan om förordnande av god man.	C, J, H		
LEB 3 § 3 st.	I ärende om förordnande av god man ge barnet tillfälle att yttra sig.	C, J, H		
LEB 5 §	Beslut om upphörande av godmanskap.	C, J, H		
LEB 6 § 1 st.	Beslut att entlediga god man på egen begäran	C, J, H	6 mån	
LEB 7 §	Ge barnet tillfälle att yttra sig vid upphörande av godmanskap eller entledigande av god man.	C, J, H		
LEB 7 § 1 st.	Initiera (ex officio) ta upp frågan om upphörande av godmanskap eller entledigande av god man.	C, J, H		
LEB 9 §	Innan förordnade eller entledigande av god man ge denne tillfälle att yttra sig	C, J, H		
LEB 10 §	Underrätta socialnämnden om behov av Särskild förordnad vårdnadshavare	C, J, H		
Förvaltningslag (2017:900), (FL)				
FL 11 §	Underrättelse om försenat beslut	C, J, H, A		
FL 12 §	Avslå begäran om att ärende ska avgöras	C, J	1 mån	
FL 14 §	Besluta att ett olämpligt ombud eller biträde inte längre får medverka i ärendet	C, J	1 mån	

FL 15 § 2-3 st.	Begära att ett ombud styrker sin behörighet genom muntlig eller skriftlig fullmakt	C, J, H, A		
FL 17, 18 §§	Beslut i jävsfråga.	C, J,	1 mån	
FL 20 §	Begära att den enskilde kompletterar ett bristfälligt och oklart yrkande	C, J, H, A		
FL 21 §	Begära att en avsändare bekräftar att en viss handling kommer från honom eller henne	C, J, H, A		
FL 36 §	Rättelse av skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende.	C, J, H, A		
FL 37, 38 och 39 §§	Beslut om omprövning.	C, J, H, A	1 mån	
FL 42 §	Beslut om avvisning av överklagan; ej part	C, J, H	1 mån	
FL 45 §	Rättidsprövning och i förekommande fall beslut om avvisning.	C, J, H	1 mån	
Tryckfrihetsförordningen (1949:105), TF				
TF 2 kap 17 §	Prövning av fråga om utlämnande av allmän handling.	C, J, H	Genast eller så snart som möjligt	
Offentlighets- och sekretesslag (2009:400), (OSL)				
OSL 6 kap 2 – 3 §§	Prövning av fråga om utlämnande av allmän handling.	C, J, H	Genast eller så snart som möjligt	
OSL 32 kap 4-5 §§	Sekretess gäller hos överförmyndare eller överförmyndarnämnd i ärende enligt föräldrabalken eller lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. Sekretessen enligt 4 § hindrar inte att uppgift lämnas till en enskild enligt vad	C, J, H	Genast eller så snart som möjligt	

	som föreskrivs i föräldrabalken eller lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn.			
10 kap 14 §	Beslut om förbehåll vid utlämnande av sekretessbelagd uppgift.	C, J, H	Genast eller så snart som möjligt	
Lag (1985:206) om viten, (VL)				
VL 6 §	Ansökan om utdömande av vite	C, J		
Lag (2017:310) om Framtidsfullmakter, (FFL)				
FFL 13 §	Yttrande till tingsrätt huruvida framtidsfullmakt trätt i kraft	C, J, H, H		
FFL 17 §	Beslut om god man FB 11 kap 2 § samt upphörande av godmanskapet enligt FB 11 kap 19§	C, J, H		
FFL 25 §	Begäran om redovisning och upplysningar om fullmaktsförhållandet och vidtagna åtgärder.	C, J, H		
FFL 26 §	Beslut om bruksförbud av fullmakten.	C, J, H		
Lag (2025:170) om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna, (LSU)				
LSU 4 §	Beslut i fråga om utlämnande av en fysisk persons kontaktuppgifter på begäran av en brottsbekämpande myndighet.	C, J, H, A	Skyndsamt	Ja

LSU 6 §	Beslut i fråga om att på eget initiativ eller vid begäran lämna en uppgift till en brottsbekämpande myndighet, om uppgiften behövs i den brottsbekämpande verksamheten.	C, J, H, A	Skyndsamt	Ja
Övrigt	Överklagande av rättens beslut i andra fall än enligt föräldrabalken 20 kap. 3 §.	C, J, H		
	Utfärdande av förvaltarfrihetsbevis.	C, J, H, A		
	Begära uppgifter ur belastningsregistret enligt Förordning (1999:1134) om belastningsregister 11 § p. 14 a och b	C, J, H, A		

Nr.9 enligt kallelse/ föredragningslista**Sammanträdestider 2026****Överförmyndarenheten föreslår överförmyndarnämnden att besluta**

Hålla sammanträden under år 2026 följande datum och tider.

22	Januari	13.00
11	Februari	13.00
11	Mars	13.00
21	April	13.00
13	Maj	13.00
17	Juni	13.00
16	September	13.00
14	Oktober	13.00
25	November	13.00
16	December	13.00

Nr.10 enligt kallelse/ föredragningslista**Ansvars- och arbetsfördelning mellan Överförmyndarnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden****Överförmyndarenheten föreslår överförmyndarnämnden att besluta**

Att uppdrag till förvaltningen att påbörja utredning om justering av ansvars- och arbetsfördelning mellan Överförmyndarnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Beredningsansvarig

Sandra Andersson

Nr.11 enligt kallelse/ föredragningslista**Information från verksamhetsledning gällande aktualiteter inom nämndens ansvarsområde**

Överförmyndarchef Sandra Andersson informerar om följande:

- Årshjul ÖFUR
 - Granskning
 - Scanningsprojekt
 - Ändrade öppettider sommar 2025
 - Gemensamt arbete mellan kontoren
 - Utbildning
 - Wärna Go
-

Nr.12 enligt kallelse/ föredragningslista**Informationsärenden 18 juni 2025**

Överförmyndarenheten föreslår överförmyndarnämnden att besluta
Att godkänna informationen.

Ärendebeskrivning

- Socialdemokraternas och miljöpartiets förslag: Planeringsdirektiv och budget för 2026 samt plan för 2027-2029
- Anvisning för verksamhetsplanering 2026
- Beslut från Länsstyrelsen Norrbotten, dialog med nämnden
- Dialog om hantering av överskott i avvaktan på rekrytering av förvaltare till förvaltarenheten inom Miljö- och Hälsoskyddsnämnden.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag planeringsdirektiv och budget
Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2026 och plan 2027-2029.

Bilaga 1. Investeringsbudget 2026 och plan 2027-2029

Bilaga 2. Förslag till mark-och exploateringsplan 2026-2029

Protokollsutdrag anvisnings för verksamhetsplanering 2026

Anvisning för nämnder och bolags verksamhetsplanering 2026

Beredningsansvarig

Ulrika Persson

Sandra Andersson

§ 165

Diariennr: KS-2024/00433

Planeringsdirektiv och budget 2026 samt plan 2027-2029

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att Socialdemokraternas och Miljöpartiets förslag till planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2026 och plan 2027-2029 enligt bilagor är inlämnat för fortsatt ärendegång.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet 2025-05-20 presenteras Socialdemokraternas och Miljöpartiets förslag till planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2026 och plan 2027-2029.

Beslutsunderlag

Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2026 och plan 2027-2029.

Bilaga 1. Investeringsbudget 2026- och plan 2027-2029

Bilaga 2. Förslag till mark- och exploateringsplan 2026-2029.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning 2025-05-20

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar att Socialdemokraternas och Miljöpartiets förslag till planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2026 och plan 2027-2029 enligt bilagor är inlämnat för fortsatt ärendegång.

Beslutet ska skickas till

Nämnder

Bolagen

Planeringsdirektiv, budget och investeringar 2026

Ekonomiska ramar för budget 2026 och plan 2027–2029

Grunduppdrag, driftbudget till nämnder

Inriktningsmål och program

Tilläggsuppdrag till nämnder och bolag

Innehåll

Inledning	4
Förutsättningar för planperioden 2026 - 2029	5
Ekonomiska förutsättningar	5
Demografisk utveckling	7
Näringslivskonjunktur	8
Bostadsmarknad och bostadsförsörjning	9
Arbetsmarknadskonjunktur, kompetensförsörjning och löneutveckling	11
Sammanfattning	12
Grunduppdrag och resurstilldelning till kommunens nämnder	13
Kommunstyrelsen	15
Tekniska nämnden	19
Byggnadsnämnden	22
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	24
För- och grundskolenämnden	26
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	28
Individ- och familjenämnden	30
Äldrenämnden	32
Kulturnämnden	35
Fritidsnämnden	37
Personalnämnden	39
Valnämnden	40
Gemensamma nämnder	41
Umeå kommunföretag och de kommunala bolagen	41
Inriktningsmål och program	42
Inriktningsmål	43
Program för tillväxt	44
Program för social hållbarhet	46
Program för Klimatneutrala Umeå 2040	50
Personalpolitiska mål och uppdrag	54
God ekonomisk hushållning - Ekonomiska riktlinjer och finansiella mål	55

Uppföljning, analys och utvärdering	56
Budget 2026 och plan 2027–2029 för nämnder och styrelse	58
Tabell 1. Budgetramar nämnder och styrelse 2026	58
Tabell 2. Specifikation av förslag kommunstyrelsens budgetram	59
Tabell 3. Resultaträkning 2025–2029.....	60
Tabell 4. Finansieringsbudget 2025–2029.....	60
Tabell 5. Nyckeltal	61
Investeringsramar 2026–2029.....	62
Tabell 6. Investeringsramar per nämnd	62
Tabell 7. Nya investeringsprojekt, över 50 mnkr	62
Redogörelse för ekonomin i de kommunala bolagen.....	63
Tabell 8. Prognos investeringsramar bolagskoncern	64

Inledning

Detta dokument utgör Socialdemokraternas och Miljöpartiets förslag till Planeringsdirektiv för åren 2026-2029.

Förutsättningar för planperioden 2026 - 2029

Ekonomiska förutsättningar

Global utveckling

Inflationen fortsatte att falla under 2024, vilket möjliggjorde för centralbankerna att påbörja sänkning av styrräntorna. Den ekonomiska tillväxten bromsar in i USA och olika störningar dämpar återhämtningen i Europa. I USA och Euroområdet ligger kärninflationen fortsatt kring 3 procent, vilket tyder på att inflationen ännu inte stabiliserats runt satta inflationsmål. Centralbankerna förväntas fortsätta sänka styrräntorna under 2025, om än i olika takt. Den globala tillväxten bedöms inte bli stark under 2025 och 2026, utan hamnar under det historiska genomsnittet för perioden 1991-2024.

Svensk konjunkturåterhämtning påbörjad

BNP-tillväxten började långsamt öka under slutet av förra året vilket resulterade i en svag ökning för helåret 2024. Jämfört med tidigare konjunkturuppgångar visar prognosen en tämligen låg och snabbt övergående tillväxttopp 2025–2026.

Hushållens konsumtion den främsta drivkraften när svensk BNP-tillväxt lyfter

Hushållskonsumtionen blir inledningsvis motorn i den svenska konjunkturuppgången. Efter en flerårigt svag konsumtionstrend – med till och med en nedgång under 2023 – väntas hushållens konsumtion växla upp och driva på BNP-tillväxten 2025 och 2026. Sedan våren 2024 har inflationen kommit ned nära inflationsmålet, reallönerna har åter ökat och ränteläget successivt minskat vilket har bäddat för en återhämtning för den inhemska efterfrågan. Hushållen har dock överlag återställt sina sparbalanser under hösten 2024 och konsumtionen har i stort sett varit oförändrad.

Det finns en stor osäkerhet i omvärlden som bedöms påverka utvecklingen av den svenska ekonomin. Dessutom innebär reella förändringar, som att både prisnivå och räntenivå normaliseras på en högre nivå än tidigare, dämpande effekter på konsumtion och investeringar.

Långsiktighet och omställning

Utöver de ekonomiska förutsättningarna är kompetensförsörjning en av de största utmaningarna för kommunerna, som både behöver rekrytera och behålla kompetent arbetskraft samtidigt som verksamheten måste ställa om utifrån brist på tillgänglig arbetskraft. Anpassning krävs också med anledning av den förändring av demografiska förutsättningar som ägt rum de senaste åren genom lågt barnafödande. Utöver dessa utmaningar förväntas kommunerna göra insatser för klimatförändringar, grön omställning, civil beredskap och för att motverka kriminalitet. De utmaningar som kommunerna står inför kräver långsiktiga analyser för att kunna vidta strukturella åtgärder i omställningsarbetet.

Förutsättningar för Umeå kommun

Skatteintäkterna utvecklas enligt prognos väl under planeringsperioden. Efter en inbromsning 2024 ökar skatteunderlaget snabbare under åren 2025 till 2027, ungefär i linje med historiska genomsnitt. Återhämtningen av skatteunderlagstillväxten samt nedväxlingen av inflationen innebär att köpkraften årligen beräknas öka kommande år, efter två år av nedgång.

Pensionskostnaderna, som ökat kraftigt de senaste åren, väntas sjunka väsentligt 2025 och ytterligare något till 2026 till följd av antagandet om sänkt inflation. Åren därefter bedöms utvecklingen av pensionskostnaderna stabiliseras.

Investeringsstakten de kommande åren ligger betydligt över historiska nivåer, bland annat som en följd av uppskjutna investeringar under pandemin. Den höga investeringsnivån förväntas bestå även efter planeringsperioden.

Med ett oförändrat resultatkrav på 2% i kombination med planerade investeringar ökar självfinansieringsgraden medan låneskulden ökar och soliditeten försämras något under planeringsperioden. Med ett antagande om att genomförandegraden av investeringsplanen 2025 och 2026 blir i nivå med de senaste två årens utfall (80%) skulle 2024 års soliditet bibehållas vid planperiodens sista år.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Umeå kommun baserar sin prognos över skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning på regeringens prognos över skatteunderlagets utveckling och förändringar av statsbidrag och regleringar i budgetproposition för 2025 samt på Umeå kommuns egen befolkningsprognos.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Umeå kommun (mnkr)	Budget 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning i budget 2025 och prognos 2026-2029	9 786	10 250	10 718	11 153	11 565
<u>Specifikation prognos:</u>					
Skatteintäkter	8 303	8 775	9 269	9 706	10 128
Inkomstutjämning	1 507	1 541	1 630	1 699	1 773
Kostnadsutjämning	-858	-888	-920	-942	-978
Regleringsbidrag	318	307	223	172	122
LSS-utjämning	223	216	217	219	221
Strukturbidrag	0	0	0	0	0
Införandebidrag	0	0	0	0	0
Slutavräkning	0	0	0	0	0
Fastighetsavgift	293	299	299	299	299
Summa	9 786	10 250	10 718	11 153	11 565

Kommunfullmäktige fastställde i juni 2024 skattesatsen för år 2025 till 22,80 kr.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning beräknas öka med 464 miljoner kronor mellan budget 2025 och budget 2026.

Demografisk utveckling

Under 2024 påverkades Umeå kommuns befolkningstillväxt av i huvudsak två faktorer; ett lågt antal födda samt Skatteverkets avregistreringar av utvandrare som inte rapporterat sin flytt till Skatteverket. Under 2023 var antalet födda rekordlångt och under 2024 års fortsatte utvecklingen med ett lågt antal födda. Trenden från de senaste årens låga barnafödande håller alltså i sig. Senaste prognos visar att antalet barn i åldern 1-5 år kommer att vara ca 1 200 färre 2026 än jämfört med 2020. Samtidigt som antalet födda fortsätter att vara lågt ökar inflyttningen av äldre i gruppen 80+, dessutom medför bättre hälsa att vi lever längre. Dessa demografiska förändringar innebär stor påverkan på den kommunala verksamheten och planeringen.

De senaste tio åren har Sveriges befolkning ökat med drygt 804 000 personer. Det motsvarar en ökning på 8,35 procent eller en årlig tillväxttakt på 0,89 procent. SCB prognosticerar en fortsatt ökning av rikets befolkning, men i en lägre takt än i tidigare prognoser. År 2035 beräknas Sveriges folkmängd ha ökat med 300 000. Det motsvarar en ökning med 2,9 procent eller 0,24 procent per år. Antalet födda ökade tillfälligt under pandemin men för att därefter återgå till den långsiktigt nedgående trend som har setts de senaste tio åren.

Skatteverket har under de senaste 2 åren kontrollerat uppgifter om befolkning som varit felaktigt registrerade i Sverige. Under dessa år har nära 34 000 individer avregistrerats från rikets befolkning. För Umeå var uppgår avregistreringarna till närmare 520 individer. Arbetet

bedöms avslutas under 2025 med förväntningar om endast marginella justeringar för Umeås befolkning.

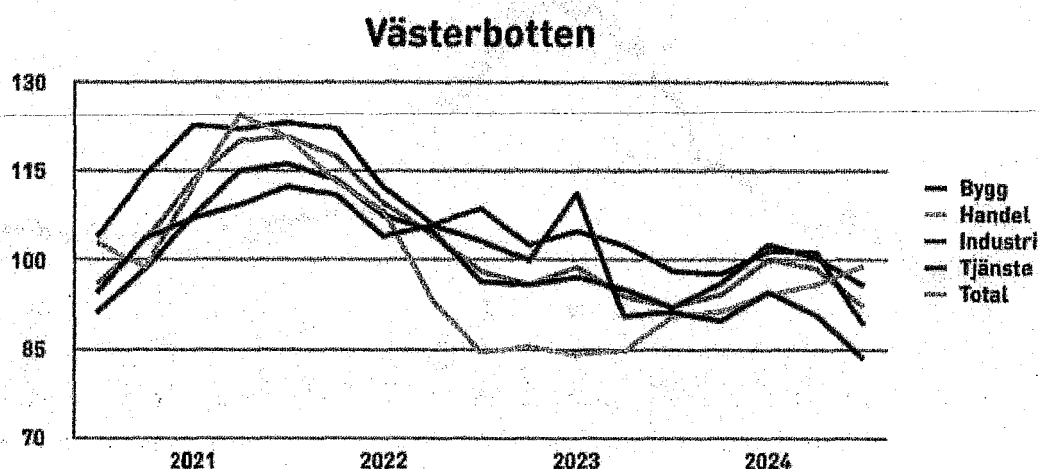
Befolkningstillväxten i Umeå kommun under 2024 var högre än under 2023 men på en lägre nivå än tidigare år. Den lägre tillväxten förklaras i likhet med riket av ett minskat antal födda samt lägre invandring och högre utvandring.

Den aktuella befolkningsprognosen 2025–2036 utgår från den faktiska befolkningen i Umeå år 2024 och sträcker sig fram till och med prognosens slutår 2036. Befolkningsutvecklingen i årets prognos hamnar marginellt lägre än i tidigare års prognos. Totalt sett prognostiseras befolkningen i Umeå kommun att växa med drygt 13 500 personer, från 134 249 invånare år 2024 till drygt 144 700 invånare 2036. Den genomsnittliga befolkningsökningen är nära 950 personer årligen. Ökningstakten är jämn men något högre i början än i slutet av prognosperioden. Enligt prognosen kommer Umeå kommun att passera 140 000 invånare under år 2030.

Näringslivskonjunktur

I grunden är bedömningen att vi även fortsättningsvis befinner oss i en lågkonjunktur. Umeås större branscher ger fortsatt uttryck för en förväntat svagare utveckling kommande år. Även om de senaste tre årens starka utveckling av arbetstillfällen planar ut så fortsätter tillgången till kompetens att begränsa tillväxten i vissa branscher. Umeås styrka är som tidigare branschbredden, vilket minskar riskerna i en konjunktursvängning och möjliggör en rörlighet mellan branscher. Det är en fortsatt stark utveckling inom statliga och myndighetsjobb som kompletterar den privata arbetsmarknaden och skapar förutsättningar för fler kvalificerade jobb kopplat till utbildningar vid Umeås Universitet.

Norrlandsfondens konjunkturbarometer för Västerbotten 2024

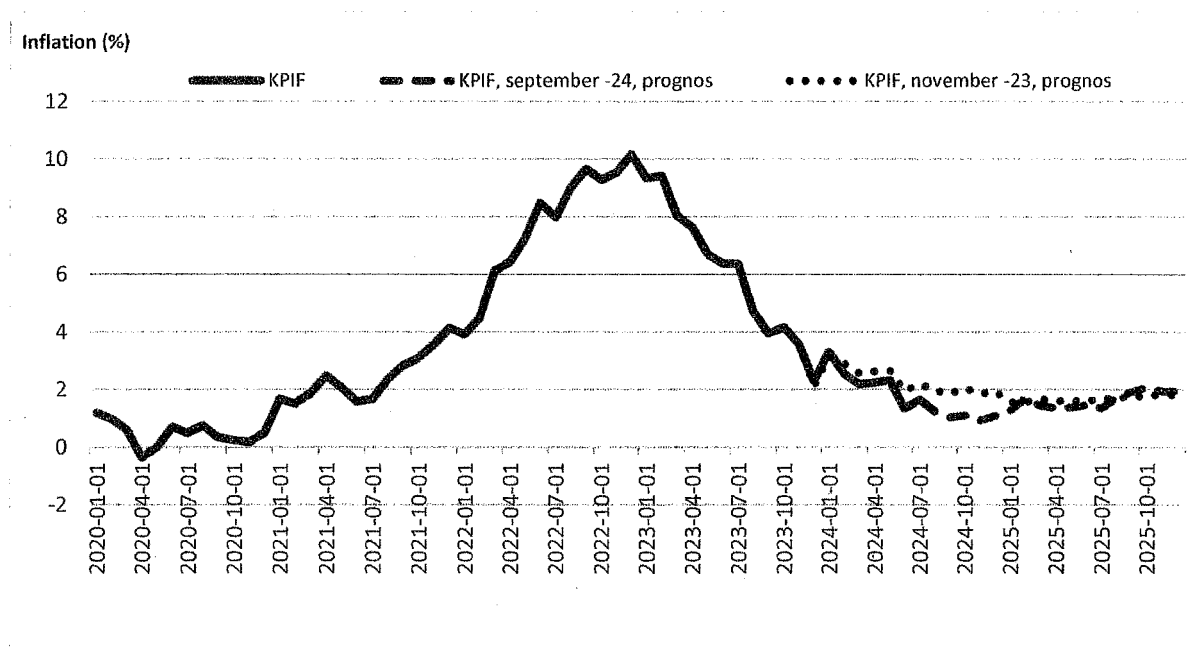

Figur 1. Konfidensindikatorn tas fram genom en företagsenkät och mäter nuläget i näringslivet samt hur företagen ser på den närmaste framtiden (källa Norrlandsfondens konjunkturbarometer 2024)

Bostadsmarknad och bostadsförsörjning

Förutsättningarna på bostadsmarknaden har kraftigt förbättrats under det senaste halvåret och Riksbankens prognos för 2025 är fortsatt en lägre inflationsnivå än målsättningen på två procent. Efterfrågan på bostäder påverkas i huvudsak av tre underliggande faktorer: gynnsamma räntenivåer, god inkomstutveckling och en växande befolkning. Dessa faktorer påverkar därmed förutsättningarna för bostadsbyggande på alla kommuners bostadsmarknader. I avsnittet om demografi konstateras att prognosen över befolkningsutvecklingen är något lägre än föregående år.

Räntenivåer och inkomstutveckling påverkas båda av inflationstakten. Riksbankens prognoser över inflationstakten visar på en lägre förväntad inflationstakt. Räntekurvor har som följd justerats ned med fyra styrräntesänkningar under 2024. Detta medför att såväl bolåneräntor som andra räntor sjunkit. Inkomstutvecklingen under 2024 ligger högre än inflationstakten samtidigt som den förväntade löneutvecklingen ligger högre än prognostiserad inflation, vilket medför stigande reallöner. Riksbankens prognos redovisar positiv reallöneutveckling under 2024 och 2025 som en kontrast mot de tidigare två årens sjunkande reallöner.

Figur 1 Utveckling och prognoser av inflationstakten i Sverige, KPIF exkl. energi, 2020-01-01 - 2025-12-01, Riksbanken

Förutsättningarna för bostadsmarknaden har förändrats i en positiv riktning under 2024 med minskad inflation och stigande reallöner. I slutet av 2024 (till och med november månad) hade villapriserna i Umeå stigit med 6,3 procent medan bostadsrättspriserna stigit med 1,2 procent under den senaste tolv månadersperioden. Stigande priser bidrar positivt till investeringsviljan på bostadsmarknaden. När priset på bostäder stiger stärks förutsättningarna för bostadsbyggande.

Bostadsbyggandet i Umeå kommun för 2024 förväntas ligga på samma nivåer som 2023 års bostadsbyggande, alltså mellan 800 och 900 färdigställda bostäder. Det är framför allt bostadsbyggandet för 2025 och 2026 som påverkas av de två senaste årens sämre förutsättningar på bostadsmarknaden. Bostadsproduktion är en lång process och ett lägre antal uppstartade bostadsprojekt under 2023 och 2024 påverkar färdigställandet av bostäder under främst 2025 men även 2026. Antalet påbörjade bostäder minskade under 2022 och 2023, utvecklingen av lågt antal påbörjade bostäder fortsatte även under 2024. Även om planberedskapen stärkts under de senaste åren och Umeå kommuns förutsättningar för ökat bostadsbyggande är bättre än för några år sedan så kommer bostadsbyggandet 2025 och 2026 att vara lägre, oavsett ekonomiska förutsättningar för branschen. Detta medför att kommunens bostadsbrist bedöms öka under åren 2025–2026 för att sedan återigen minska från och med 2027.

Arbetsmarknadskonjunktur, kompetensförsörjning och löneutveckling

Arbetsförmedlingen gör kvartalsvisa arbetsmarknadsprognoser för arbetsmarknaden. I analysen Arbetsmarknadsläget kvartal 3, 2024 påtalas att lågkonjunkturen präglat utvecklingen på arbetsmarknaden det sista året. De stora skillnader som fanns tidigare mellan inte minst norra och södra Sverige förstärkts ytterligare. Ökningen av arbetslösheten har varit störst i storstadslänen Skåne, Västra Götaland och Stockholm, samt i Jönköpings och Västmanlands län. I länen i norra Sverige har arbetslöshetsnivån endast förändrats marginellt trots den rådande lågkonjunkturen.

Flera av länen i landets norra delar, som haft den starkaste utvecklingen under det senaste året, har redan i utgångsläget en relativt låg arbetslöshetsnivå. Allra lägst är arbetslösheten i Västerbottens län och Umeå ligger på ca 4%. Det vill säga långt under den nationella relativa arbetslöshetsnivån på 6,8%.

I Västerbottens län har långtidsarbetslösheten minskat under det senaste året. Under perioden var 1,2 procent av arbetskraften i Västerbottens län långtidsarbetslös, jämfört med 2,7 procent i riket. Nivån i Västerbottens län var inte bara lägre än riksgenomsnittet, utan den lägsta nivån av alla län. I prognosen lyfts samtidigt att Västerbottens län och Umeå har en fortsatt högre sysselsättningsgrad än riksgenomsnittet. Dvs en större andel av den presumtiva arbetskraften är redan en del av arbetskraften än i övriga Sverige. Med redan hög sysselsättningsgrad, låg arbetslöshet, minskande långtidsarbetslöshet påtalas tydliga risker med en kraftigt försvårad arbetskraftsbrist när konjunkturen vänder. Det riskerar att påverka både företagens tillväxtmöjlighet, kommunens möjlighet att kompetensförsörja egna verksamheter och medföljande risker av ytterligare ökade kostnader till exempel inom löneområdet.

Det är därför av stor vikt att kommunen arbetar för befolknings- och arbetskraftinflöde till arbetsmarknadsregionen. Detta då en regionförstoring inte ger någon snabb arbetskraftsförstärkning då hela norra Sverige har en likande situation som Umeåregionen. Med en förväntat låg ökning av arbetskraftstillgången behöver Umeå kommun som arbetsgivare jobba än mer med att behålla medarbetare och använda den tillgängliga kompetensen på rätt sätt. Systematiskt arbetsmiljöarbete, friskfaktorer och övriga insatser inom ramen för nämndernas kompetensförsörjningsplaner för att fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare, är några exempel på viktiga insatser. Att fortsatt behålla, utveckla och ge förutsättningar för omställning av kompetens hos redan anställda måste vara i fokus hos verksamheterna. Att vara en lärande organisation som involverar de anställda i förändringsresan är av största vikt.

Ytterligare insatser kommer även krävas för att säkerställa nyttjande av ännu ej fullt nyttjade resurser på arbetsmarknaden såsom studenter, pensionärer men även de personer som idag finns inskrivna som arbetssökande på Arbetsförmedlingen. För att

nyttja all tillgänglig kompetens, särskilt bland utrikesfödda, måste matchningen på arbetsmarknaden förbättras.

En viktig förutsättning för attraktivitet och kompetensförsörjning är den långsiktiga lönepolitiken. Parterna inom industrin tecknade ett nytt löneavtal som innebär att värdet på löneökningarna är 3,3 procent 2024. Avtalet för industrin löper ut 2025-03-31, liksom flertalet av löneavtalen inom svensk arbetsmarknad. Avtalen inom kommunsektorn löper också ut 2025-03-31, förutom Akademikeralliansen som har ett tillsvidareavtal som dock är sifferlöst. Något utrymme är därmed inte angivet i avtalet. SKR:s prognos för 2025 är en löneökning på 3,4 procent. För 2026 är SKR:s prognos för löneökning 3,4 %.

Sammanfattning

Länet fortsätter att ha en hög sysselsättningsgrad i kombination med fortsatt låg arbetslöshet. Det bidrar till en brist på arbetskraft som kommer att påverka både näringsliv och kommunsektorn, särskilt inom vissa sektorer. Det kan också förväntas ha effekt på löneutvecklingen i kommunen. Befolkningen förväntas öka men i en något långsammare takt än tidigare. Det beror främst på låga födelsetal i hela landet samt att fler registreras som utvandrade p.g.a. skatteverkets registervård.

Bostadsbristen förväntas öka de närmsta åren innan den börjar sjunka igen.

För Umeå kommun så ökar skatteunderlaget under perioden samtidigt som pensionskostnaderna förväntas minska kommande år för att sedan stabiliseras.

Grunduppdrag och resurstilldelning till kommunens nämnder

I mars 2021 fastställde kommunfullmäktige att alla nämnder och helägda bolag ska ha ett skriftligt grunduppdrag som förtydligar det kommunala ändamålet med nämnden/bolaget och dess roll och ansvar. Grunduppdraget är specifikt för en nämnd eller ett bolag.

Grunduppdragen ska vara långsiktiga och gälla för minst en mandatperiod.

Kommunfullmäktige fastställer grunduppdrag till nämnd och bolag och följer årligen upp hur nämnd/bolag hanterat sitt grunduppdrag.

För bolag framgår grunduppdraget i bolagsordning och konkretiseras genom bolagets ägardirektiv. För nämnd fastställs grunduppdrag för styrelse och nämnder i kommunens *Reglemente för kommunens nämnder och styrelse* och därefter infogats i planeringsdirektivet. Grunduppdrag revideras vid behov.

Grunduppdraget är utgångspunkt för verksamhets- och bolagsstyrning

Inom ramen för grunduppdraget har nämnd/bolag möjlighet att utifrån sina specifika förutsättningar och behov fastställa hur verksamhetsstyrning och uppföljning ska utformas. Vid utformning av nämnds- eller bolagsspecifik verksamhetsstyrning och uppföljning har dock nämnd och bolag att följa eventuella krav från lagstiftning och författning samt beslut och direktiv från kommunfullmäktige samt anvisning från kommunstyrelsen om hur styrning och uppföljning ska utformas.

Uppföljning av grunduppdraget

Uppföljning av grunduppdraget sker årligen genom att nämnd och bolag bedömer i vilken omfattning nämnden eller bolaget verkställt grunduppdraget och rapporterar sagda bedömning till kommunstyrelsen som sammanställer inför hantering i kommunfullmäktige. Respektive bolag rapporterar i anslutning till delårsrapport, årsredovisning och bolagsstyrningsrapport. Kommunstyrelsen har ansvar och mandat att utforma anvisning för när och hur rapportering från nämnder och bolag ska ske.

Grunduppdrag och resurstilldelning (budget)

För att möjliggöra att nämnd/bolag har förutsättningar att fullgöra sitt grunduppdrag kan nämnd/bolag tilldelas resurser från kommunfullmäktige. Utöver medel som tilldelas från kommunfullmäktige kan nämnd och bolag ha andra intäkter som nyttjas för att finansiera nämndens eller bolagets grunduppdrag. Om kommunfullmäktige inte har fastställt annat gäller prioriteringsordningen:

- Medel före grunduppdrag: Tillgängliga medel styr grunduppdragets omfattning (bredd/djup)
- Grunduppdrag före inriktningsmål: Om tillgängliga medel ej räcker ska grunduppdrag fastställt av kommunfullmäktige prioriteras före inriktningsmål fastställda av kommunfullmäktige.

- Grunduppdrag och inriktningsmål före tilläggsuppdrag: Om tillgängliga medel ej räcker ska grunduppdrag och inriktningsmål fastställt av kommunfullmäktige prioriteras före eventuella tilläggsuppdrag fastställda av kommunfullmäktige.

Förändring i generella förutsättningar för styrelse och nämnder

Pensionskostnaderna har under några år, framför allt 2023 och 2024, ökat kraftigt. En stor del av pensionskostnaderna, den del som avser kollektivavtalad pension ingår i PO-pålägget, varför PO-pålägget ökat kraftigt dessa år. Kommunfullmäktige har i sina budgetbeslut för respektive år kompenserat nämnderna för dessa kostnadsökningar. Pensionskostnaderna sjunker väsentligt 2025 till följd av antagandet om sänkt inflation. I budget 2025 sänktes därför PO-pålägget från 44,05% till 40,84%.

Inför 2026 väntas pensionskostnaderna sjunka ytterligare och därmed också PO-pålägget som sjunker från 40,84% 2025 till 40,02% 2026. Ett lägre PO-pålägg innebär att kostnaderna minskar för nämnderna.

Kommunstyrelsen

Grunduppdrag

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar kommunens verksamheter och ekonomi samt följer upp och rapporterar utvecklingen i kommunens verksamheter till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ska samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över kommunens nämnder, bolag och av kommunen förvaltade stiftelser.

Kommunstyrelsen ska utöva en samordnad styrning, bereda ärenden inför kommunfullmäktige och ansvara för uppföljning av att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen har ansvar att leda och samordna utveckling av för kommunen strategiskt viktiga områden som ej fördelats till annan nämnd, exempelvis kommunövergripande arbete med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, näringslivs- och tillväxtpolitiskt arbete samt bostads- respektive markförsörjning. Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för

- kommunkansli, arkiv och juridik
- arbetsgivarfrågor och lönehantering
- ekonomi, styrning och upphandling
- kommunikation
- markförsörjning och exploatering
- näringslivsutveckling
- säkerhet och trygghet
- strategisk utveckling och innovation
- översiktsplanering

Kommunstyrelsen är även anställningsmyndighet för kommunens samlade förvaltningsorganisation och ansvarar för arbetsgivarpolitiken.

Ekonomisk ram för kommunstyrelsen 2026 (mnkr)

Kommunstyrelsens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2024) -1 315,73

Kommunstyrelsens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1

Tillskott enligt modell -9,76

Justering av PO-pålägg 1,24

Teknisk ramjustering efter planeringsdirektiv 1

Justering inom kommunstyrelsens budget 2025 KS 2025-01-14

Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2025

Ramjustering m a a att ITKN får nettokostnadsram 1,92

Ramjustering m a a att PAN får nettokostnadsram 3,53

Kraftverksamhet -10,00

Kollektivtrafiken -7,00

Anslaget för oförutsedda behov och civil beredskap -10,00

Tillväxtanslaget -14,09

Särskilda utvecklingsanslag för klimat, social hållbarhet och omställning 15,00

Avskrivningskostnader -2,30

Demografi 0,23

Tillskott inriktningsmål 0,5% -1,42

Ekonomisk tilldelning för 2026 -1 348,39

Ökad ekonomisk tilldelning 2026 jämfört med 2025 -32,66

Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2026 jmf 2025 1,24

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar, se sid 14.*

- *Ramjustering ITKN, PAN*

Kostnader för IT kapacitetsnämnden (ITKN) och Umeregionens nämnd för PA-system (PAN) som i dagsläget ligger på kommunstyrelsen flyttas till ITKN respektive PAN som därmed får en nettoram på samma sätt som andra nämnder.

- *Justering pensioner, avskrivningar och utrangeringar.*

Avskrivningar och utrangeringar har beräknats utifrån pågående investeringar och investeringsplan för perioden. Avseende pensionskostnader baseras budgeten på pensionsförvaltares kostnadsprognos för Umeå kommun.

- **Kraftverksamhet**
Budgeten för förväntade intäkter från kommunens andel av Stornorrfors vattenkraftverk justeras ned med 10 mnkr i enlighet med prognosen för 2026.
- **Kollektivtrafik** - Anslaget för kollektivtrafiken förstärks med 7 mnkr varav 6 mnkr avser sommarlovskort för barn och unga, samt 1 mnkr avser förstärkning av kollektivtrafik på landsbygden.
- **Utvecklingsanslag**
Kommunstyrelsens tillväxtanslag förstärks med 14,1 mnkr för 2026. Detta för att inrymma kostnaden för Rally VM, 8 mnkr, utökning av IOP fritidsbanken 2 mnkr samt en omfördelning från utvecklingsanslagen för klimat och social hållbarhet på totalt 4,1 mnkr avseende medel inom dessa två anslag som redan är intecknade för 2026. Anslaget för oförutsedda behov förstärks med 10 mnkr avseende finansiering av SM-veckan 5 mnkr, medel för civil beredskap 3 mnkr samt medel för Artic Arts Summit 2 mnkr. Utvecklingsanslagen för omställning, klimat och social hållbarhet tas bort. Justeringarna innebär en beredskap för oförutsedda behov och civil beredskap på 19 mnkr.
- **Demografi** - Förändrad förutsättning utifrån demografisk utveckling.
- **Tillskott inriktningsmål 0,5%**. För att möjliggöra satsningar/utveckling i enlighet med inriktningsmål destinerande till nämnd ska nämnden årligen avdela medel för sådan utveckling. För att underlätta nämndens finansiering av detta åtagande har fullmäktige destinerat ett anslag till de nämnder som har ett eller flera destinerade inriktningsmål omfattande 0,5 procent av nämndens tilldelade ram 2025.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Kommunstyrelsen

Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställt riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.

Tilläggsuppdrag 2025:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, samt tekniska nämnden i uppdrag att i dialog med berörda verksamheter och externa parter ta fram förslag på samverkan kring och samnyttjande av anläggningar för djurhållning.

Tilläggsuppdrag 2025:6 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, fritidsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att i dialog med berörda verksamheter och föreningslivet utreda förutsättningarna för att utveckla idrottsanläggningarna Gammilla Arena, Visionite Arena och Nolla Arena ur ett tillväxtperspektiv.

Tilläggsuppdrag 2025:7 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en översyn av kommunens arbete med antidiskriminering i syfte att göra en nulägesanalys av befintliga insatser, styrning och behov av aktiva åtgärder på området. Översynen ska också innehålla en omvärldsanalys av andra kommuner.

Tilläggsuppdrag 2025:10 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och fritidsnämnden i uppdrag att teckna nytt avtal med Fritidsbanken och att det i överenskommelsen ska ingå ytterligare en fritidsbank.

Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Tekniska nämnden

Grunduppdrag

Tekniska nämnden har ansvar för kommunens anläggningar, infrastruktur och allmänna platser såsom fastigheter, gator, vägar, parker och närskogar. Uppdraget innefattar att planera, bygga, förvalta och utveckla kommunens infrastruktur och offentliga utomhusmiljöer, kommunens IT- och kommunikationssystem samt Umeå kommuns fastigheter- både avseende verksamhetslokaler och boenden för sociala behov. Nämnden ska tillhandahålla färdtjänst, uppfylla kommunens uppgifter avseende trafikfrågor samt tillhandahålla intern service inom måltider och lokalvård.

Nämnden har också ansvar för att samordna Umeå kommuns fordonsanskaffning samt att leda, samordna och utveckla kommungemensamt arbete med digitalisering och digital transformation.

Uppdraget innefattar även att svara för klimatomställningsarbetet inom nämndens ansvarsområden.

Nämndens ansvarsområde omfattar alla verksamheter inom teknik- och fastighetsförvaltningen vilka är Digital omställning och IT, Fastighet, Gator och parker, Måltidsservice samt Städ- och verksamhetsservice.

Ekonomisk ram för tekniska nämnden 2026 (mnkr)

Tekniska nämndens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2024)	-1 550,90
Teknisk ramjustering 2025 KS nau 2024-09-10	-3,52
Tekniska nämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-64,61
Justering av PO-pålägg	3,57
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2025	
Ramjustering m a a ITKN får nettokostnadsram	-0,008
Ramjustering m a a att PAN får nettokostnadsram	1,14
Demografi	4,40
Civil beredskap	-3,00
Tillskott inriktningsmål 0,5%	-7,77
Övrigt tillskott	-13,00
Ekonomisk tilldelning för 2026	-1 633,70
Ökad ekonomisk tilldelning 2026 jämfört med 2025	-79,28
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2026 jmf 2025	3,57

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar, se sid 14.*
- *Ramjustering ITKN, PAN*
Kostnader för IT kapacitetsnämnden (ITKN) och Umeregionens nämnd för PA-system (PAN) som i dagsläget ligger på tekniska nämnden flyttas till ITKN respektive PAN som därmed får en nettoram på samma sätt som andra nämnder.
- *Demografi - Förändrad förutsättning utifrån demografisk utveckling.*
- *Civilberedskap - Nämnden får ett tillskott på 3 mnkr för förmågehöjning reservkraft, livsmedel, drivmedel och beredskapslager.*
- *Tillskott inriktningsmål 0,5%*
För att möjliggöra satsningar/utveckling i enlighet med inriktningsmål destinerande till nämnd ska nämnden årligen avdela medel för sådan utveckling. För att underlätta nämndens finansiering av detta åtagande har fullmäktige destinerat ett anslag till de nämnder som har ett eller flera destinerade inriktningsmål omfattande 0,5 procent av nämndens tilldelade ram 2025.
- *Övrigt tillskott*
Förutom ovanstående tillskjuts nämnden 13,0 mnkr i budgeten för 2026.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Tekniska nämnden

Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställt riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.

Tilläggsuppdrag 2025:2 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att som en konsekvens av förändrade demografiska förutsättningar säkerställa ett fortsatt effektivt lokalnyttjande, inklusive att tillse att frigjorda lokaler så långt det är möjligt nyttjas till verksamheter med ökade behov av lokaler, i syfte att hålla nere kommunens lokalkostnader och minska investeringsbehovet i nya lokaler. Förändrade investeringsbehov ska lyftas inom ramen för ordinarie planeringsprocess.

Tilläggsuppdrag 2025:3 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden och individ- och familjenämnden i uppdrag att analysera behovet och utreda förutsättningarna för annan boendeform.

Tilläggsuppdrag 2025:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, samt tekniska nämnden i uppdrag att i dialog med berörda verksamheter och externa parter ta fram förslag på samverkan kring och samnyttjande av anläggningar för djurhållning.

Tilläggsuppdrag 2025:5 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att analysera behovet och utreda förutsättningarna för

Idrottshall för Vasaskolan, samt att gymnasie- och vuxenutbildningen ges i uppdrag att se över framtida programstrukturen på kommunens gymnasieskolor.

Tilläggsuppdrag 2025:6 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, fritidsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att i dialog med berörda verksamheter och föreningslivet utreda förutsättningarna för att utveckla idrottsanläggningarna Gammlia Arena, Visionite Arena och Nolia Arena ur ett tillväxtperspektiv.

Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Byggnadsnämnden

Grunduppdrag

I byggnadsnämndens uppdrag ingår att verkställa kommunens fysiska planering i form av nya detaljplaner, områdesbestämmelser samt stadsdels- och kvartersöversyner. Nämnden ansvar även för lovprövning, tillsyn och prövning av strandskyddsdispens. Nämnden tar beslut om bidrag för bostadsanpassningar. Inom nämndens område finns mättnings- och kartverksamhet, förvaltning av kommunens landskaps- och fastighetsinformation samt förädling av geografiska data. Nämnden ansvarar för den kommunala lantmäterimyndigheten samt för namnsättning av stadsdelar, gator med mera. Inom sina områden arbetar byggnadsnämnden för en hållbar utveckling i Umeå.

Ekonomisk ram för byggnadsnämnden 2026 (mnr)

Byggnadsnämndens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2024)	-62,93
Byggnadsnämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-2,62
Justering av PO-pålägg	0,51
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2025	
Demografi	-0,20
Tillskott inriktningsmål 0,5%	-0,30
Ekonomisk tilldelning för 2026	-65,54
Ökad ekonomisk tilldelning 2026 jämfört med 2025	-2,61
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2026 jmf 2025	0,51

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar, se sid 14.*
- *Demografi*
Förändrad förutsättning utifrån demografisk utveckling.
- *Tillskott inriktningsmål 0,5%.*
För att möjliggöra satsningar/utveckling i enlighet med inriktningsmål destinerande till nämnd ska nämnden årligen avdela medel för sådan utveckling. För att underlätta nämndens finansiering av detta åtagande har fullmäktige destinerat ett anslag till de nämnder som har ett eller flera destinerade inriktningsmål omfattande 0,5 procent av nämndens tilldelade ram 2025.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Byggnadsnämnden

Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser gällande förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställt riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.

Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Grunduppdrag

I miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag ingår att möjliggöra god hälsa och en hållbar utveckling i Umeå. Nämnden ansvarar för prövning och tillsyn beträffande miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedelssäkerhet samt serveringstillstånd. Nämnden bidrar med underlag för en god samhällsplanering och utveckling genom miljöövervakning, energieffektivisering och klimatpåverkan, naturvård samt kompetensstöd i miljöfrågor vid översiktsplanering och detaljplanering. Nämnden ansvarar också för den lagstadgade budget- och skuldrådgivningen samt för att tillvarata konsumenternas intressen inom konsumentpolitikens område. I tillägg till det ska kommunens förvaltare fullgöra uppgifter enligt föräldrabalken. Nämnden ansvarar även för att avgöra i vilken omfattning tillsynsansvar enligt miljöbalken ska övertas från länsstyrelsen.

Ekonomisk ram för miljö- och hälsoskyddsnämnden 2026 (mnkr)

Miljö- och hälsoskyddsnämndens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2024)	-21,75
Miljö- och hälsoskyddsnämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-0,90
Justering av PO-pålägg	0,31
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2025	
Demografi	-0,20
Tillskott inriktningsmål 0,5%	-0,11
Ekonomisk tilldelning för 2026	-22,65
Ökad ekonomisk tilldelning 2026 jämfört med 2025	-0,90
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2026 jmf 2025	0,31

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- För motivering av generella justeringar, se sid 14.
- Demografi - Förändrad förutsättning utifrån demografisk utveckling.
- Tillskott inriktningsmål 0,5%. - För att möjliggöra satsningar/utveckling i enlighet med inriktningsmål destinerande till nämnd ska nämnden årligen avdela medel för sådan utveckling. För att underlätta nämndens finansiering av detta åtagande har fullmäktige destinerat ett anslag till de nämnder som har ett eller flera destinerade inriktningsmål omfattande 0,5 procent av nämndens tilldelade ram 2025.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbeter ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.

Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

För- och grundskolenämnden

Grunduppdrag

Nämnden har ett övergripande ansvar för att alla barn folkbokförda i kommunen har tillgång till förskola och pedagogisk omsorg samt skolgång i kommunens egna eller i fristående verksamheter. Nämnden ansvarar för kommunal förskola inklusive förskolor på minoritetsspråk, pedagogisk omsorg i form av dagbarnvårdare och nattisverksamhet, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem.

Nämnden ansvarar för att fördela resurser till egen verksamhet och till fristående verksamheter enligt bidrag på lika villkor. Vidare har nämnden ansvar för skolpliktsbevakning och samverkan med fristående verksamheter i egenskap av hemkommun, samt att bevilja tillstånd och genomföra tillsyn av fristående förskoleverksamheter eller pedagogisk omsorg.

Nämnden ska säkerställa att den kommunala utbildningen utgår från grundläggande demokratiska värderingar och alla barn och elevers lika värde.

Ekonomisk ram för- och grundskolenämnden 2026 (mnkr)

För- och grundskolenämndens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2024)	-2 340,72
Teknisk ramjustering 2025 KS nau 2024-09-10	2,70
För- och grundskolenämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-97,18
Justering av PO-pålägg	11,89
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2025	
Demografi	59,05
Arbetsskor	-1,00
Skolbibliotek och verksamhetsomställning	-6,00
10-årig grundskola	-2,00
Tillskott inriktningsmål 0,5%	-11,69
Ekonomisk tilldelning för 2026	-2 384,94
Ökad ekonomisk tilldelning 2026 jämfört med 2025	-46,93
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2026 jmf 2025	11,89

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar, se sid 14.*
- *Demografi* - Förändrad förutsättning utifrån demografisk utveckling.
- *Arbetsskor* - För att kunna tillhandahålla arbetsskor tillskjuts 1 mnkr för att påbörja satsningen av arbetsskor i verksamheten.
- *Skolbibliotek och verksamhetsomställning*
Nämnden tillskjuts 6 mnkr utifrån förändrad lagstiftning för skolbibliotek samt behov av verksamhetsomställning.
- *10-årig grundskola*
Nämnden tillskjuts 2 mnkr utifrån 10-årig grundskola.
- *Tillskott inriktningsmål 0,5%* - För att möjliggöra satsningar/utveckling i enlighet med inriktningsmål destinerande till nämnd ska nämnden årligen avdela medel för sådan utveckling. För att underlätta nämndens finansiering av detta åtagande har fullmäktige destinerat ett anslag till de nämnder som har ett eller flera destinerade inriktningsmål omfattande 0,5 procent av nämndens tilldelade ram 2025.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag För- och grundskolenämnden

Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställt riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.

Tilläggsuppdrag 2025:9 Kommunfullmäktige ger personalnämnden tillsammans med för- och grundskolenämnden, individ- och familjenämnden och äldre- och vårdnämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett införande av arbetsskor inom för- och grundskolenämndens, individ- och familjenämndens samt äldre- och vårdnämndens verksamheter.

Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Grunduppdrag

Nämnden har ett övergripande ansvar för att alla ungdomar och unga vuxna boende i kommunen har tillgång till skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående verksamheter. Nämnden ansvarar för kommunens gymnasieskolor, anpassad gymnasieskola, Elitidrottsgymnasium (NIU- och RIG) och Riksgymnasium för rörelsehindrade (RH- gymnasium).

Nämnden ansvarar för att fördela resurser till egen verksamhet och fristående verksamheter enligt bidrag på lika villkor, samt svara för insyn och samråd gällande fristående gymnasieskolor. Nämnden ska säkerställa att nämndens verksamheter ger eleverna en grund för fortsatta studier och/eller yrkesverksamhet, samt ett aktivt deltagande i samhället i övrigt. Nämnden ansvarar övergripande för ledning, samordning och utveckling av skolväsendet.

Vidare har nämnden ett samlat ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret och kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, gymnasienivå och som anpassad utbildning samt svenska för invandrare (sfi). Nämnden svarar vidare för arbetsmarknad och integration, genom att tillhandahålla sysselsättningsbefrämjande åtgärder samt mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Ekonomisk ram gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2026 (mnkr)

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2024)	-652,45
Teknisk ramjustering 2025 KS nau 2024-09-10	0,65
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens tilldelning enligt planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-27,09
Justering av PO-pålägg	3,50
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2025	
Demografi	-1,18
Nytt projekt långtidsarbetslösa	-0,50
Ungdomsjobb	-0,50
Tillskott inriktningsmål 0,5%	-3,26
Ekonomisk tilldelning för 2026	-680,84
Ökad ekonomisk tilldelning 2026 jämfört med 2025	-29,04
<i>Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2026 jmf 2025</i>	<i>3,50</i>

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar, se sid 14.*
- *Demografi - Förändrad förutsättning utifrån demografisk utveckling.*
- *Nytt projekt långtidsarbetslösa*
Nämnden erhåller 0,5 mnkr för arbete med långtidsarbetslösa i kommunen.
- *Ungdomsjobb*
En förstärkning på 0,5 mnkr görs för att erbjuda ungdomsjobb i kommunen.
- *Tillskott inriktningsmål 0,5% - För att möjliggöra satsningar/utveckling i enlighet med inriktningsmål destinerande till nämnd ska nämnden årligen avdela medel för sådan utveckling. För att underlätta nämndens finansiering av detta åtagande har fullmäktige destinerat ett anslag till de nämnder som har ett eller flera destinerade inriktningsmål omfattande 0,5 procent av nämndens tilldelade ram 2025.*

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställt riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.

Tilläggsuppdrag 2025:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, samt tekniska nämnden i uppdrag att i dialog med berörda verksamheter och externa parter ta fram förslag på samverkan kring och samnyttjande av anläggningar för djurhållning.

Tilläggsuppdrag 2025:5 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att analysera behovet och utreda förutsättningarna för idrottshall för Vasaskolan, samt att gymnasie- och vuxenutbildningen ges i uppdrag att se över framtida programstrukturen på kommunens gymnasieskolor.

Tilläggsuppdrag 2025:6 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, fritidsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att i dialog med berörda verksamheter och föreningslivet utreda förutsättningarna för att utveckla idrottsanläggningarna Gammlia Arena, Visionite Arena och Nolia Arena ur ett tillväxtperspektiv.

Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Individ- och familjenämnden

Grunduppdrag

Individ- och familjenämndens grunduppdrag är att tillgodose behov av stöd och omsorg inom socialtjänstens lagstadgade ansvarsområde för att stärka och trygga den enskilde att leva ett självständigt liv. Socialtjänsten arbetar förebyggande för att främja jämlika levnadsvillkor.

Grunduppdraget omfattar att:

- ge stöd, omsorg och skydd till barn, unga och vuxna
- ge stöd och service till barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning
- ge stöd till självförsörjning och tillgodose behov av försörjningsstöd
- tillgodose behov av råd, stöd samt handläggning av familjerättsliga frågor
- tillhandahålla familjerådgivning
- erbjuda hälso- och sjukvård till personer i bostad med särskild service och under vistelsetid på daglig verksamhet
- erbjuda hälso- och sjukvård till personer i ordinärt boende (hemsjukvård under 65 år).

Ekonomisk ram för individ- och familjenämnden 2026 (mnkr)

Individ- och familjenämndens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2024)	-1 774,78
Individ- och familjenämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-73,77
Justering av PO-pålägg	7,03
Teknisk ramjustering efter planeringsdirektiv 1	
Teknisk ramjustering 2025 KS nau 2025-02-18	0,37
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2025	
Demografi	8,83
Ramtid hemtjänst	-2,00
Arbetsskor	-1,00
Tillskott inriktningsmål 0,5%	-8,87
Övrigt tillskott	-28,00
Ekonomisk tilldelning för 2026	-1 872,19
Ökad ekonomisk tilldelning 2026 jämfört med 2025	-97,41
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2026 jmf 2025	7,03

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar, se sid 14.*
- *Demografi*
Förändrad förutsättning utifrån demografisk utveckling.
- *Styrmodell hemtjänst*
Nämndens budget förstärks med 2 mnkr för att utreda förutsättningarna för införande av sk ramtid inom hemtjänsten.
- *Arbetsskor* - För att kunna tillhandahålla arbetsskor tillskjuts 1 mnkr för att påbörja satsningen av arbetsskor i verksamheten.
- *Tillskott inriktningsmål 0,5%.*
För att möjliggöra satsningar/utveckling i enlighet med inriktningsmål destinerande till nämnd ska nämnden årligen avdela medel för sådan utveckling. För att underlätta nämndens finansiering av detta åtagande har fullmäktige destinerat ett anslag till de nämnder som har ett eller flera destinerade inriktningsmål omfattande 0,5 procent av nämndens tilldelade ram 2025.
- *Övrigt tillskott*
Utöver ovanstående tillskjuts nämnden 28 mnkr i budgeten för 2026.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Individ- och familjenämnden

Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställt riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.

Tilläggsuppdrag 2025:3 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden och individ- och familjenämnden i uppdrag att analysera behovet och utreda förutsättningarna för annan boendeform.

Tilläggsuppdrag 2025:9 Kommunfullmäktige ger personalnämnden tillsammans med för- och grundskolenämnden, individ- och familjenämnden och äldre- och vårdnämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett införande av arbetsskor inom för- och grundskolenämndens, individ- och familjenämndens samt äldre- och vårdnämndens verksamheter.

Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt

och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Äldrenämnden

Grunduppdrag

Äldrenämnden ansvarar för kommunens insatser inom äldreomsorg samt hälso- och sjukvård på primärvårdsnivå i den enskildes hem för personer 65 år och äldre.

Äldreomsorgens insatser är frivilliga och ges efter en ansökan från den enskilde och utifrån en individuell bedömning.

Äldrenämndens övergripande uppdrag är att främja självständighet och kvarboende. Detta sker genom förebyggande verksamhet, information kring seniorlivet och aktiviteter som främjar hälsa och välmående hos den enskilde.

Äldrenämndens ger service, vård och omsorg i form av hemtjänst och hemsjukvård samt stöd i form av dagverksamhet, korttidsboende samt stöd och avlastning för anhöriga. Är den enskilde i behov av heldygnsomsorg och omfattande hälso- och sjukvård bedöms behov av plats på ett vård- och omsorgsboende.

Ekonomisk ram för äldrenämnden 2026 (mnkr)

Äldrenämndens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2024)	-1 396,75
Äldrenämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-58,06
Justering av PO-pålägg	7,06
Teknisk ramjustering efter planeringsdirektiv 1	
Teknisk ramjustering 2025 KS nau 2025-02-18	-0,37
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2025	
Demografi	-24,54
Bemanningssatsning kvalitetsundersköterskor	-22,00
Ramtid hemtjänst	-5,00
Medarbetarinflytande	-2,00
Kvalitetssatsning ledning och styrning	-2,00
Arbetsskor	-1,00
Tillskott inriktningsmål 0,5%	-6,98
Ekonomisk tilldelning för 2026	-1 511,64
Ökad ekonomisk tilldelning 2026 jämfört med 2025	-114,89

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar, se sid 14.*
- *Demografi* - Förändrad förutsättning utifrån demografisk utveckling.
- *Bemanningsatsning kvalitetsundersköterskor*- Som ett led i att förstärka arbetsmiljön och kvaliteten i äldreomsorgen tillskjuts 22 mnkr för att införa sk kvalitetsundersköterskor. Dessa ska fungera som mentorer i syfte att stärka kompetensen hos personalen.
- *Styrmodell hemtjänst* - Nämndens budget förstärks med 5 mnkr för att utreda förutsättningarna för införande av sk ramtid inom hemtjänsten.
- *Medarbetarinflytande* - Nämnden erhåller en budgetförstärkning på 2 mnkr för att genomföra en pilot vad gäller modell för medarbetarinflytande.
- *Kvalitetssatsning ledning och styrning* - För att ge bättre förutsättningar för ledare inom äldreomsorgen förstärks nämndens budget med 2 mnkr för att minska antal medarbetare per chef.
- *Arbetsskor* - För att kunna tillhandahålla arbetsskor tillskjuts 1 mnkr för att påbörja satsningen av arbetsskor i verksamheten.
- *Tillskott inriktningsmål 0,5%* - För att möjliggöra satsningar/utveckling i enlighet med inriktningsmål destinerade till nämnd ska nämnden årligen avdela medel för sådan utveckling. För att underlätta nämndens finansiering av detta åtagande har fullmäktige destinerat ett anslag till de nämnder som har ett eller flera destinerade inriktningsmål omfattande 0,5 procent av nämndens tilldelade ram 2025.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Äldrenämnden

Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställt riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.

Tilläggsuppdrag 2025:9 Kommunfullmäktige ger personalnämnden tillsammans med för- och grundskolenämnden, individ- och familjenämnden och äldrenämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett införande av arbetsskor inom för- och grundskolenämndens, individ- och familjenämndens samt äldrenämndens verksamheter.

Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Kulturnämnden

Grunduppdrag

Kulturnämnden svarar för folkbibliotek, Skolbiblioteksservice, konstverksamhet, kulturskola, kvinnohistoriskt museum, kultur i skolan, kultur för seniorer, arrangemang i Väven och kommungemensamma arrangemang samt den kommungemensamma konstsamlingen.

Utöver detta svarar Kulturnämnden för Sveriges Depåbibliotek och lånecentral samt stöd till kulturföreningar, kulturfestivaler och studieförbund. Kulturnämnden fördelar stipendier och annat stöd till kulturutövare samt till samlingslokaler.

Kulturnämnden ska medverka i kommunens arbete med stadsmiljö- och bevarandefrågor och i kommunövergripande kulturfrågor som handläggs av andra nämnder och styrelser.

Kulturnämnden ska inom sitt ansvarsområde stödja och främja yttrandefriheten, möjliggöra konstnärliga upplevelser, stödja skapande verksamhet, samarbeta och samråda med samhällsorgan, föreningar, intresseorganisationer, övriga tillskyndare inom verksamhetsområdet samt stödja och främja internationellt kulturutbyte.

Ekonomisk ram för kulturnämnden 2026 (mnkr)

Kulturnämndens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2024)	-169,84
Teknisk ramjustering 2025 KS nau 2024-09-10	0,17
Kulturnämndens tilldelning enligt förslag planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-7,05
Justering av PO-pålägg	0,76
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2025	
Demografi	0,11
"Händer på lovet"	-0,50
Kultur för seniorer	-0,50
Tillskott inriktningsmål 0,5%	-0,85
Ekonomisk tilldelning för 2026	-177,71
Ökad ekonomisk tilldelning 2026 jämfört med 2025	-8,03
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2026 jmf 2025	0,76

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- För motivering av generella justeringar, se sid 14.
- *Demografi*
Förändrad förutsättning utifrån demografisk utveckling.
- *Händer på lovet* - För att utveckla kommunens satsning på "händer på lovet" kortet utifrån projektet Summer Zone erhåller nämnden 0,5 mnkr.
- *Kultur för seniorer* - För att utveckla arbetet med kultur för seniorer erhåller nämnden förstärkning på 0,5 mnkr.
- *Tillskott inriktningsmål 0,5%.*
För att möjliggöra satsningar/utveckling i enlighet med inriktningsmål destinerande till nämnd ska nämnden årligen avdela medel för sådan utveckling. För att underlätta nämndens finansiering av detta åtagande har fullmäktige destinerat ett anslag till de nämnder som har ett eller flera destinerade inriktningsmål omfattande 0,5 procent av nämndens tilldelade ram 2025.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Kulturnämnden

Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställt riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.

Tilläggsuppdrag: 2025:11 Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden och kulturnämnden i uppdrag att initiera samarbete med och aktivera föreningslivet och studieförbunden utifrån civil beredskap.

Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Fritidsnämnden

Grunduppdrag

Fritidsnämnden ansvarar för att erbjuda Umeås invånare ett rikt, jämlikt, jämställt och hållbart fritidsutbud, där barn och ungas delaktighet och möjlighet till utveckling har en särställning. Nämnden erbjuder fritidsaktiviteter och inkluderande mötesplatser, för unga liksom för vuxna med intellektuell funktionsnedsättning. Nämnden har det samlade ansvaret för handläggning av kommunens föreningsbidrag, samt ett särskilt uppdrag att stödja föreningslivet och främja det ideella engagemanget.

Nämnden ansvarar för skötsel och uthyrning av idrotts- och fritidsanläggningar, både för elit- och breddidrott. I uppdraget ingår även skötsel av friluftsområden samt fiskefrämjande åtgärder. Nämnden har i uppdrag att erbjuda Umeås invånare badupplevelser, friskvård samt ansvara för simundervisning för samtliga grundskoleelever.

Ekonomisk ram fritidsnämnden 2026 (mnkr)

Fritidsnämndens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2024)	-158,69
Fritidsnämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-6,60
Justering av PO-pålägg	0,68
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2025	
Demografi	0,14
"Händer på lovet"	-0,50
Civil beredskap	-0,50
Tillskott inriktningsmål 0,5%	-0,79
Ekonomisk tilldelning för 2026	-166,27
Ökad ekonomisk tilldelning 2026 jämfört med 2025	-7,58
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2026 jmf 2025	0,68

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar, se sid 14.*
- *Demografi*
Förändrad förutsättning utifrån demografisk utveckling.
- *Händer på lovet* - För att utveckla kommunens satsning på "händer på lovet" kortet utifrån projektet Summer Zone erhåller nämnden 0,5 mnkr.

- *Civil beredskap* - Nämnden erhåller en förstärkning på 0,5 mnkr för att stärka arbetet med civil beredskap genom föreningslivet i kommunen.
- *Tillskott inriktningsmål 0,5%.*
För att möjliggöra satsningar/utveckling i enlighet med inriktningsmål destinerande till nämnd ska nämnden årligen avdela medel för sådan utveckling. För att underlätta nämndens finansiering av detta åtagande har fullmäktige destinerat ett anslag till de nämnder som har ett eller flera destinerade inriktningsmål omfattande 0,5 procent av nämndens tilldelade ram 2025.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Fritidsnämnden

Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställt riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.

Tilläggsuppdrag 2025:6 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, fritidsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att i dialog med berörda verksamheter och föreningslivet utreda förutsättningarna för att utveckla idrottsanläggningarna Gammlia Arena, Visionite Arena och Nolia Arena ur ett tillväxtperspektiv.

Tilläggsuppdrag 2025:10 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och fritidsnämnden i uppdrag att teckna nytt avtal med Fritidsbanken och att i det i överenskommelsen ska ingå ytterligare en fritidsbank.

Tilläggsuppdrag: 2025:11 Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden och kulturnämnden i uppdrag att initiera samarbete med och aktivera föreningslivet och studieförbunden utifrån civil beredskap.

Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Personalnämnden

Grunduppdrag

Nämnden är kommunens samordnande nämnd för personalstrategiska frågor. Nämnden samordnar och verkar för att Umeå kommun har en enhetlig och sammanhållen personalpolitik samt följer upp och rapporterar utveckling och ställning i personalpolitiska frågor till kommunfullmäktige och nämnderna.

Ekonomisk ram för personalnämnden 2026 (mnkr)

Personalnämndens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2024)	-1,29
Personalnämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-0,05
Justering av PO-pålägg	0,01
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2025	
Ekonomisk tilldelning för 2026	-1,34
Ökad ekonomisk tilldelning 2026 jämfört med 2025	-0,05
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2026 jmf 2025	0,01

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- För motivering av generella justeringar, se sid 14.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Personalnämnden

Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbets- och skattekontrollen ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt säkerställa enlighet med av fullmäktige fastställda riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.

Tilläggsuppdrag 2025:9 Kommunfullmäktige ger personalnämnden tillsammans med för- och grundskolenämnden, individ- och familjenämnden och äldre- och vårdnämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett införande av arbetsskor inom för- och grundskolenämndens, individ- och familjenämndens samt äldre- och vårdnämndens verksamheter.

Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Valnämnden

Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på valnämnd samt ansvara för genomförande av val eller folkomröstning enligt vallagen, folkomröstningslagen samt lagen om kommunala folkomröstningar.

Ekonomisk ram för valnämnden 2026 (mnkr)

Valnämndens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2024)	-3,50
Valnämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-16,50
Justering av PO-pålägg	0,06
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2025	
Ekonomisk tilldelning för 2026	-19,94
Ökad ekonomisk tilldelning 2026 jämfört med 2025	16,44
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2026 jmf 2025	0,06

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- För motivering av generella justeringar, se sid 14.
- Genomförande av allmänna val 2026.
Nämnden har fått tillskott avseende genomförande av val 2026.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Valnämnden
Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.
Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.
Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.
Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Gemensamma nämnder

Umeå kommun har fyra gemensamma nämnder med andra kommuner. Budget för dessa hanteras i samråd med övriga deltagande kommuner och fastställs av Umeå kommunfullmäktige. Umeås andel av de kommungemensamma nämndernas tilldelning ingår i det totala budgetbeslutet och framgår i tabell 1.

Från 2026 får IT kapacitetsnämnden (ITKN) och Umeregionens nämnd för PA-system (PAN) en nettoram från KF på samma sätt som andra nämnder som kommunen har tillsammans med andra kommuner. Ramen utgörs av Umeå kommuns andel av kostnaden för respektive nämnd. I dagsläget ligger dessa på kommunstyrelsen och tekniska nämnden, men flyttas nu till ITKN respektive PA-nämnden.

Umeå kommunföretag och de kommunala bolagen

För bolag framgår grunduppdraget i bolagsordning och konkretiseras genom bolagets ägardirektiv. Inriktningsmål destinerade till enskilda bolag framgår i avsnittet Inriktningsmål och program. Tilläggsuppdrag riktade till ett eller flera av de kommunala bolagen framgår i nedanstående tabell.

Tilläggsuppdrag UKF/kommunala bolag

Tilläggsuppdrag 2025:8 Kommunfullmäktige ger Umeå kommunföretag i uppdrag att utföra förutsättningarna för att införa ett sommarlovskort i kollektivtrafiken för barn och unga 7-19 år.

Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Inriktningsmål och program

Kommunfullmäktige styr med inriktningsmål och program

Kommunfullmäktige fastställde i mars 2021 riktlinjer för aktiverande styrning i Umeå kommun, där framgår att kommunfullmäktige använder inriktningsmål för att skapa riktning och förändring i en avgränsad fråga eller inom ett avgränsat område som är gemensamt för flera kommunala aktörer.

- Inriktningsmålen kan syfta till att skapa såväl utvecklings- som driftskapacitet.
- Inriktningsmålen berör alltid flera kommunala aktörer.
- Inriktningsmålen bör vara långsiktiga och gälla för minst en mandatperiod.
- Inriktningsmålen ska vara minst 3 och maximalt 9

Ett givet inriktningsmål ska enbart destinerats till de namngivna nämnder och bolag som:

- särskilt ska prioritera arbete med just detta inriktningsmål
- bedöms ha de reella förutsättningar som krävs för att inriktningsmålet ska uppnås

På följande sidor presenteras kommunens inriktningsmål med tillhörande program. Även om inte alla nämnder är direkt involverade i arbetet med ett givet inriktningsmål och program så förväntas alla nämnder verka för att inriktningsmålen ska uppfyllas och att program med fokusområden och åtgärder kan verkställas. Eventuella inriktningsmål som destinerats till bolag ska infogas i bolagets ägardirektiv varpå förändrat ägardirektiv fastställs vid bolagstämma och därefter anmäls till kommunfullmäktige.

Ett program fungerar som en konkretisering och inramning av respektive inriktningsmål som kommunfullmäktige antar. Ett program omfattar nya eller befintliga planer, strategier, projekt, tilläggsuppdrag, samverkansavtal och överenskommelser som bedöms vara relevanta och väsentliga för kommunens möjligheter att nå det inriktningsmål som programmet ska stödja. Ett program berör oftast flera nämnder och bolagsstyrelser.

Kommunstyrelsen har ansvar och mandat att upparbeta, upprätthålla och vid behov utveckla kommungemensam modell för programhantering.

Varje program inleds med beskrivning av vad som ska prioriteras och utgöra fokusområden under kommande planeringsperiod. För att följa och analysera kommunkoncernens utveckling mot målbilden kan kommunövergripande indikatorer kopplas till varje inriktningsmål. I varje program finns även förteckning över de styrande dokument som inryms i programmet.

Inriktningsmål

Mål 1. Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050.

Samordningsansvar: kommunstyrelsen.

Mål 1 destinerar särskilt till: kommunstyrelsen, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, byggnadsnämnden, tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Umeå energi, AB Bostaden, Vakin samt Infrastruktur i Norr AB.

Mål 2. Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden

Samordningsansvar: kommunstyrelsen

Mål 2 destinerar särskilt till: individ- och familjenämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, fritidsnämnden, kulturnämnden, tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, byggnadsnämnden, samt Umeå kommunföretag, AB Bostaden och UPAB.

Mål 3. Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv

Samordningsansvar: kommunstyrelsen.

Mål 3 destinerar särskilt till: för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden, tekniska nämnden, byggnadsnämnden, äldre- och vårdnämnden, samt Umeå kommunföretag.

Mål 4. Umeå ska vara klimatneutralt till 2040 Samordningsansvar: kommunstyrelsen.

Mål 4 destinerar särskilt till: kommunstyrelsen, byggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, tekniska nämnden, Umeå kommunföretag, AB Bostaden, Umeå energi, samt Vakin.

Program för tillväxt

Programmet är en konkretisering av inriktningsmål 1 - Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050.

Programmets syfte är att prioritera och lyfta viktiga fokusområden, faktorer och förmågor som Umeå behöver utveckla för att kunna bibehålla och stärka tillväxten. Umeå är på god väg men samtidigt behöver vi stärka arbetet inom angivna områden.

Följande fokusområden prioriteras för perioden 2026-2029:

1. Bostadsbyggande och attraktiva livsmiljöer

Med en växande befolkning måste fler bostäder tillkomma och vi måste fortsätta växa med människorna i fokus. Nya bostäder ska komplettera befintliga stadsdelar och tätorter, samt tillkomma inom kollektivtrafikstråk. Nya bostadsområden ska ha hög täthet. Ett svagt bostadsbyggande är en tydlig hämmare av tillväxt och motsatt, en hög takt i bostadsbyggandet driver tillväxt och stärker även för Umeå viktiga branscher såsom bygg och fastighet. Planberedskapen måste öka i kommunen och målet är ge förutsättningar för minst 2000 bostäder per år. Huvudansvar: KS, BN

2. Universiteten som tillväxtmotorer

Universiteten har varit den enskilt viktigaste faktorn bakom Umeås starka tillväxt. Platsen Umeå och Umeå kommun har på många olika sätt växt ihop med universiteten och samverkan sker både på övergripande nivå men även brett inom områden som tex gemensamma innovationsmiljöer, kompetensförsörjning och talangattraktion. Huvudansvar: KS, PN, GVN

3. Etableringar och företagens tillväxt

Fokus på arbetstillfällen och hur vi kan nyttja och stärka Umeås diversifiering och förmåga att växa inom alla sektorer. Men även ett starkt fokus på att stärka Umeås förmåga att attrahera, omhänderta och utveckla etableringar utifrån omvärldens efterfrågan på ren energi och att Umeås specifika styrkor tillvaratas. Huvudansvar: KS, Umeå Energi

Uppföljning

Berörda nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda målen till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen följer årligen upp program och handlingsplan i ordinarie programuppföljning. Kommunstyrelsen kan sedan revidera handlingsplanen vid behov. Revidering ska ske genom gemensam beredning. Näringslivsavdelningen och avdelningen Övergripande planering har uppdrag från kommunstyrelsen att vara programansvariga och har därmed det operativa ansvaret för samordning, uppföljning och utvärdering av programmet. Indikatorer kommer att tas fram i respektive handlingsplan.

Riktade utvecklingsanslag för tillväxtområdet

Anslag (tkr)	Budget 2025	Budget 2026	Plan		
			2027	2028	2029
Utvecklingsanslag tillväxt	20 815	34 904	34 904	34 904	34 904

Relaterade dokument

Övergripande styrdokument

- Strategisk plan 2016–2028
- Umeå kommuns Översiktsplan
- Umeå kommuns
Bostadsförsörjningsprogram

Övriga relaterade dokument

- Umeås stadsdelar – så står det till
- CEMR-deklarationen (jämförbarhet)
- Globala målen – Agenda 2030
- Social progress declaration

Program för social hållbarhet

Programmets syfte är att bidra till att uppnå kommunens ambitioner att motverka ökade skillnader mellan medborgarna, genom att bygga kommunen och verksamheterna så jämställt och jämlikt som möjligt, och aktivt arbeta för att skapa goda livsvillkor för alla. En socialt hållbar kommun är inkluderande, trygg och skapar förutsättningar för välbefinnande för alla invånare. Det är viktigt att även ha ett intersektionellt perspektiv, där fler maktordningar synliggörs och beaktas.

Programmet är en konkretisering av inriktningsmål två och tre: *Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden, samt Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv.*

Det finns en stark koppling mellan målen då social hållbarhet är komplext och kräver bred samverkan mellan aktörer på alla nivåer för att möta de gemensamma samhällsutmaningarna. I arbetet med social hållbarhet är ett helhetsperspektiv av stor betydelse, så att insatser inte enbart sker punktvis för särskilda platser eller särskilda grupper. Dessa inriktningsmål är sammanhängande dimensioner av det som gemensamt utgör social hållbarhet och bör inte hanteras separat från varandra.

Programmets fokus är på de övergripande utvecklingsområden där samverkan mellan olika förvaltningar, och med de kommunala bolagen, är avgörande för att uppnå inriktningsmålen. Arbetet för social hållbarhet ska även fortsätta främja sociala innovationer och medskapande mellan offentlig sektor, civilsamhälle, näringsliv, forskarsamhälle och alla andra som bor och verkar i Umeå.

Fokusområde 1 - Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden

Umeå ska växa till en hållbar storstad utan storstadens problem. Tillväxtmålet ska klaras utan att äventyra kommunens höga värden när det gäller tillit, trygghet och social sammanhållning, och utan att utveckla utsatta områden enligt polisens definition¹. För att uppnå det målet är det avgörande att arbeta långsiktigt och i samverkan med två delmål:

1.1 Stärka inkludering och jämlikhet

När människor med olika etnisk bakgrund och/eller ekonomiska förutsättningar inte bor på samma områden, träffas på samma arbetsplatser eller möts i föreningslivet så minskar den sociala sammanhållningen. Därför är det viktigt att:

- *Främja goda och jämlika levnadsvillkor samt jämlika möjligheter för alla, genomförebyggande folkhälsoarbete, tillgång till utbildning, särskilt stöd till personer som står långt från arbetsmarknaden, och ett fördjupat arbete med att*

¹ Se polisens förklaring av hur de arbetar med sin klassificering: [Utsatta områden](#) | [Polismyndigheten](#)

förhindra diskriminering och säkerställa jämlika möjligheter, inklusive inom den kommunala organisationen. Det är viktigt att särskilt främja goda uppväxtvillkor för barn och unga, oavsett föräldrarnas bakgrund, inkomst eller livsval, bland annat genom att motverka barnfattigdom.

- *Skapa förutsättningar för social blandning*, genom att öka flöden mellan stadsdelar, stärka mötesplatser, utveckla trygga och tillgängliga boendemiljöer och ett blandat bostadsbestånd där människor med olika ekonomiska förutsättningar har möjlighet att bo nära varandra.
- *Stärka möjligheterna för dialog och delaktighet* för att alla ska känna att de är en del av samhället och har möjlighet att göra sina röster hörda. Barn och ungdomars rätt till delaktighet och inflytande i kommunens utveckling ska säkerställas, i enlighet med Barnkonventionens grundläggande principer.

1.2 Förebygga brottslighet och våld

I Umeå ska brottsligheten fortsatt vara låg och tryggheten hög.² Därför är det viktigt att i samverkan mellan kommun, polis och andra aktörer:

- *Förebygga och motverka organiserad brottslighet*, eftersom den utgör ett systemhot mot ett tryggt, öppet och demokratiskt samhälle.³ Fokus bör ligga på att förebygga rekrytering av barn och unga till kriminella gäng (det arbete som pågår inom *Umeå växer tryggt och säkert*), samt att minska den organiserade brottslighetens påverkan och inkomstkällor genom att motverka narkotikahandel, välfärdsbrott, arbetslivskriminalitet, människohandel, infiltration och otillåten påverkan.
- *Förebygga våld* genom att öka medvetenheten om våld hos medborgarna och kompetenshöja kommunens medarbetare, i synnerhet de som arbetar med barn och unga. Två särskilt prioriterade områden utifrån kommunens lägesbild av brottsligheten är mäns våld mot kvinnor samt våld mot och mellan barn.⁴ Fokus bör ligga på förebyggande arbete, samt på att erbjuda snabbt och samordnat stöd till särskilt utsatta brottsoffer, och att utveckla riktade insatser för våldsutövare.

I arbetet ingår att utveckla hur kommunen mellan olika förvaltningar kan arbeta mer tillsammans, samt med andra aktörer och civilsamhället, detta i syfte att förbättra och utveckla arbetsmetoderna för att skapa ännu bättre förutsättningar för tidiga insatser och långsiktiga verksamheter.

² För mer data om brottslighet och trygghet i Umeå kommun, se *Brottsligheten i Umeå - Lägesbild 2023*

³ Se *Regeringens skrivelse 2023/24:67 Motståndskraft och handlingskraft – en nationell strategi mot organiserad brottslighet*

⁴ Se *Brottsligheten i Umeå - Lägesbild 2023* s. 108–109

Fokusområde 2 - Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv.

Jämställdhet är en övergripande strategisk fråga för kommunen och ska även fortsatt genomsyra samtliga program och verksamheter genom ett aktivt jämställdhetsarbete inom ramen för sina grunduppdrag. För att främja den sociala hållbarheten är det särskilt viktigt att:

2.1 Fortsätta arbetet med jämställd stadsplanering

Arbete med jämställdhet i samhällsutvecklingen har varit en central del av utformningen av staden i över fyra decennier. Umeå är en ledande stad i Europa inom jämställd och hållbar stadsutveckling. För att skapa en stad som är inkluderande och rättvis för alla invånare är både bredd och spets nödvändiga i arbetet:

- *Systematiskt integrera* ett jämställdhetsperspektiv i utvecklingen av det offentliga rummet för att bygga en hållbar stad med och för de som ska leva i den. Detta innebär att säkerställa att alla, oavsett kön, kan vistas och röra sig i staden på lika villkor. Detta inkluderar även att ta hänsyn till olika behov och livsvillkor i planeringen och utformningen av offentliga platser.
- *Genomföra särskilda pilotsatsningar* för att flytta fram positionerna inom jämställd stadsplanering och aktivt utmana rådande maktstrukturer. Dessa satsningar kan inkludera innovativa projekt och initiativ som syftar till att främja jämställdhet på nya och kreativa sätt.

Exempel på sådana satsningar kan vara att utveckla nya metoder för medborgardialog, testa nya teknologier och att främja sociala innovationer och medskapande mellan offentlig sektor, civilsamhälle, näringsliv, forskarsamhälle och alla andra som bor och verkar i Umeå.

2.2 Systematiskt utmana och ifrågasätta könade maktrelationer i arbetet med hållbar utveckling

Enligt Parisavtalet ska klimatomställningen och arbete för klimatanpassning främja jämställdhet. Parisavtalet säger också att utsläppsminskningar ska och kan utföras inom ramen för hållbar utveckling, där jämställdhet utgör ett av målen enligt Agenda 2030.

I takt med klimatomställningen är det viktigt att säkerställa en rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser i samhället som innebär att vinsterna kommer flertalet till del samtidigt som kostnaderna och ansvaret fördelas efter bärkraft. Rättvisa är också centralt för att skapa acceptans för den hållbara utvecklingen.

Grunden i jämställdhetsarbetet handlar om att synliggöra livsvillkor och erfarenheter för flickor och pojkar, kvinnor och män i vår kommun, och vilka konsekvenser dessa får, för att utifrån denna analys genomföra åtgärder för en jämnare fördelning av makt och resurser samt för att skapa förutsättningar för alla att ha samma makt och möjlighet att påverka sin livssituation.

Uppföljning

Berörda nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda målen till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen följer årligen upp program och handlingsplaner i ordinarie programuppföljning. Kommunstyrelsen kan sedan revidera handlingsplanen vid behov. Revidering ska ske genom gemensam beredning.

Relaterade dokument

- Strategisk plan för Umeå kommun 2016–2028
- Umeå kommuns översiktsplan
- Umeå kommuns bostadsförsörjningsprogram
- Umeå kommuns program för hållbar landsbygdsutveckling
- Umeå växer tryggt och säker Aktivitetsplan 2024-2026
- Kulturpolitiskt program för Umeå kommun
- Program för tillgänglighet i Umeå kommun
- Avsiktsförklaring för en god, jämlik och jämställd hälsa i Västerbotten
- Umeå kommuns handlingsplan mot barnfattigdom
- Kommungemensam handlingsplan för det suicidförebyggande arbetet
- Umeå kommuns handlingsplan mot hemlöshet
- Överenskommelse om samverkan för att förbättra kompetensförsörjningen och påskynda individers etablering i arbetslivet mellan Arbetsförmedlingen, Umeåregionens kommuner och Samordningsförbundet
- Överenskommelse om samverkan och prioriteringar mellan Umeå kommun och Polismyndigheten 2025–2027
- Medborgarlöften Umeå 2025-2027
- Brottsligheten i Umeå - lägesbild 2023
- Strategi för jämställdhetsarbete i Umeå kommun
- Den europeiska deklarationen för jämställdhet på lokal och regional nivå (CEMR deklarationen)
- Länsstrategi Ett jämställt Västerbotten 2023–2030

Program för Klimatneutrala Umeå 2040

Programmet är en konkretisering av inriktningsmål 4 - Umeå ska vara klimatneutral till 2040

Programmets syfte är att minska utsläppen av växthusgaser för att bidra till att minska den globala uppvärmningen och de klimatförändringar som medföljer, i enlighet med Parisavtalet. Kommunfullmäktige har i februari 2020 antagit lokala miljömål och beslutat att Umeå ska vara klimatneutralt 2040², dvs ha nettonollutsläpp av växthusgaser.

Umeå kommunkoncern genomförde en nulägesanalys⁴ av de utsläpp av växthusgaser som uppstår från den egna verksamheten. Analysen grundade sig på 2019 års tillgängliga data och visade att koncernen ger upphov till ungefär 20 % av de territoriella växthusgasutsläppen inom Umeå kommun.

Mot denna bakgrund ska följande fokusområden prioriteras för perioden:

Fokusområde 1 – Transporter

Transporter har stor betydelse för klimatpåverkan – de står för ungefär hälften av all klimatpåverkan i Umeå. Därför kommer det behövas stora förändringar på det området för att klara klimatmålen. Samtidigt är transporter väldigt viktiga för att samhället ska fungera. Stadens alla aktörer och invånare behöver därför vara delaktiga i arbetet med att minska transporternas och resornas klimatpåverkan.

Umeå kommuns arbete med att bli ett mer transporteffektivt samhälle och minska klimatpåverkan från resor och transporter utgår från översiktsplanen och de strategier som finns där. Det finns flera redan beslutade program och styrdokument (se nedan), där strategierna konkretiseras – det är av största vikt att de åtgärderna effektbedöms och genomförs.

² Klimatneutralt Umeå 2040 - Klimatneutralt Umeå innebär att senast år 2040 ska Umeå inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Målet innebär att utsläppen av växthusgaser från Umeå ska vara minst 85 procent lägre år 2040 än utsläppen år 1990. (Definitioner har samma betydelse som Sveriges klimatmål.)

³ Klimatneutral kommunkoncern 2025 – Kommunkoncernen utsläpp av växthusgaser ska minska och ska vara minst 85 % lägre år 2025 än utsläppen år 2019. Det kan ske med hjälp av bland annat cirkulära materialflöden och återbruk, hållbart resande och transporter, grön energi och energieffektivisering. (Umeå kommunkoncern följer samma definition som Sveriges klimatmål. Det finns dock inget nuläge för 1990 varav Umeå kommun använder 2019 års tillgängliga data som basår.)

⁴ Nulägesanalysen presenteras i Umeå kommunkoncerns åtgärdsprogram för miljömålen.

Fokusområde 2 - Bygg och anläggning

Bygget av nya hus, vägar och annan infrastruktur genererar stora klimatutsläpp. Samtidigt måste de byggnader och den infrastruktur som redan finns underhållas, vilket också medför utsläpp. En växande kommun behöver fler bostäder, utbyggnad av den kommunala servicen, och förbättrade förutsättningar för industri och företag att etablera sig och växa. Därför kommer det att krävas stora förändringar i materialval och byggteknik för att minska byggsektorns klimatpåverkan.

Fokusområde 3 - Energi, el och fjärrvärme

För att minska klimatutsläppen behövs en samhällsomställning och livsstilsförändringar med ett ökat fokus på bland annat energieffektivisering i byggnader, energirådgivning till privatpersoner och företag samt fortsatt utveckling av produktion av el och fjärrvärme och metoder för koldioxidinfångning.

Produktion och användning av el och fjärrvärme står för omkring en femtedel av Umeås totala växthusgasutsläpp. I och med Umeås tillväxt med fler bostäder och utveckling av industrier tillsammans med en elektrifiering av hela samhället inklusive transportsektorn kommer dessutom användningen av el att öka i Umeå liksom uttaget av effekt.

Fokusområde 4 - Cirkulär ekonomi

För att skapa hållbara affärsmodeller och samtidigt klara klimatmålen är det viktigt att ställa om från en linjär ekonomi till en så kallad cirkulär ekonomi. En linjär ekonomi bygger på att naturresurser utvinns, produceras, konsumeras och sedan blir till avfall. En cirkulär ekonomi bygger i stället på kretsloppstänkande, alltså att material och produkter återanvänds eller återvinns för att fortsätta skapa värde så länge som möjligt. Det handlar bland annat om att verka för ökad återvinning, matavfallsutsortering och användning av fjärrvärme liksom om olika satsningar på återbruk och reparationer.

Fokusområde 5 - Övergripande insatser

För att klara klimatmålen måste konkreta insatser inom områden med stor klimatpåverkan kompletteras med mer övergripande insatser för att utveckla kommunkoncernens förmåga att bidra till Umeås klimatomställning. Det handlar om exempelvis metodutveckling inom uppföljning, upphandling och klimatinvesteringsplaner samt kunskapshöjning och samarbete lokalt till internationellt. Även ledning, styrning och organisation likt etablering av gemensamma styr- och arbetsgrupper utifrån prioriterade områden är viktigt.

Uppföljning

Kommunstyrelsen har samordningsansvar för programmet och har därmed det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering.

Kommunstyrelsen följer årligen upp program och handlingsplan i ordinarie programuppföljning. En viktig del i programuppföljningen är att säkerställa om programmet uppnår sitt syfte.

Berörda nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda fokusområdena till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen kan sedan revidera handlingsplanen vid behov. Revidering ska ske genom gemensam beredning.

Flera kommunala bolag, ex. Umeå Energi, Bostaden och VAKIN upprättar årligen hållbarhetsredovisningar. Där redovisas bland annat utsläpp från egna transporter, energianvändning och energiproduktion och relevanta mätetal ingår som en del i uppföljningen av programmet.

För varje fokusområde finns indikatorer som följs upp i programrapporteringen. Några av de viktigaste indikatorerna är förändring av territoriella samt kommunorganisatoriska CO₂e-utsläpp, andel hållbart resande liksom användning av fossila bränslen. Det finns ytterligare behov av att utveckla uppföljningen inkl. indikatorer för vissa fokusområden och konsumtionsbaserade utsläpp.

För att bistå i utveckling och utvärdering av klimatarbetet inrättas ett klimatråd som arbetar på uppdrag av kommunstyrelsen. Rådet ska konstruktivt bidra till Umeås inriktningsmål och program för klimat, och kan bestå av forskare från Umeå universitet och SLU.

Relaterade dokument till program för klimatneutralitet

Styrdokument antagna av KF/KS

- Avfallsplan för Umeåregionen (KF 2020)
- Cykeltrafikprogram (KF 2018)
- Energiplan (KF 2025)
- Fotgängarprogram för Umeå (KF 2019)
- Godstrafikprogram (KF 2018)
- Inköps- och upphandlingspolicy (KF 2016)
- Kollektivtrafikprogram (KF 2021)
- Strategiska planen (KF 2016)
- Umeå kommuns Översiktsplan (KF 2018)
- Umeås lokala miljömål (KF 2020)
- Åtgärdsprogrammet för renare luft (KF 2015)
- Resepolicy (KF 2023)

- Arkitekturpolicy/träbyggnadsstrategi
- Handlingsplan för cirkulär ekonomi

Undertecknade åtaganden

- Klimatkontrakt 2030
- Circular Cities Declaration
- Covenant of Mayors
- Cities Race to Zero
- Umeå klimatfärdplan

Umeå kommunkoncerns bolag

- Affärsplan Bostaden
- Affärsplan Vakin

Kommande styrdokument

- Affärsplan UPAB
- Affärsplan Umeå Energi
- Hållbarhetspolicy -Umeå Energi
- Hållbarhetsstrategi -Bostaden
- Kollektivtrafikplan (KF 2024)
- Ägardirektiv för de kommunala bolagen
- Miljöledningssystem (ISO 14 001) Umeå Energi, Vakin, delar av Umeå kommun

Personalpolitiska mål och uppdrag

Personalpolitiska mål

Välfärden står inför stora utmaningar gällande finansiering och personalbrist. Vi behöver därför förnya våra arbetssätt för att klara utmaningarna och här ger digitaliseringen avgörande möjligheter. Vi behöver också förbättra vår samverkan över förvaltningsgränserna och med andra organisationer.

- Mål 5.** Umeå kommun ska klara kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare och spegla mångfalden i samhället.
Samordningsansvar: personalnämnden.
- Mål 6.** Umeå kommun ska ha ledarskap som ges och ger förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte är fler än 30. Samordningsansvar: personalnämnden.
- Mål 7.** Umeå kommuns sjukfrånvaro ska minska genom fokus på friskfaktorer och jämställda arbetsförhållanden. Samordningsansvar: personalnämnden.

God ekonomisk hushållning - Ekonomiska riktlinjer och finansiella mål

Finansiella mål

Mål 8. Resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ska uppgå till 2 procent 2026–2029.

Regler för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige fastställde i december 2024 nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning innebär att under given tidsperiod är respektive nämnds och bolags ändamål/grunduppdrag tillgodosett, inom de finansiella och ekonomiska ramar som kommunfullmäktige angett och kommunens finansiella ställning är god.

I enlighet med fastställd riktlinje ska principerna för god ekonomisk hushållning omsättas i praktik genom att kommunen ska:

- Beakta principerna för god ekonomisk hushållning i årlig planerings- och budgetprocess
- Bedriva den kommunala verksamheten på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.
- Upprätthålla en effektiv och ändamålsenlig organisation.
- Ha en god finansiell ställning i både kort (1 årigt) och långt (10 årigt) perspektiv.
- Vårda och underhålla fastigheter och andra tillgångar väl
- Ha ett proaktivt förhållningsätt och förmåga att i tid identifiera och genomföra nödvändiga åtgärder.
- Ha förmåga att identifiera och bedöma risker och konsekvenser som blir en följd av prioritering och vägval.
- Ha förmåga att genomföra prioriteringar och vägval som är nödvändiga för att bedriva ändamålsenlig verksamhet inom de ekonomiska och finansiella ramar som kommunfullmäktige angett.
- Ha god kostnadskontroll och förmåga att hantera kostnadsmässiga avvikelser.

Finansiering av arbete med destinerade inriktningsmål

Nämnd ska årligen avdela medel för att möjliggöra satsningar/utveckling i enlighet med inriktningsmål destinerade till nämnd.

Uppföljning, analys och utvärdering

Återrapportering till kommunfullmäktige

Återrapportering till kommunfullmäktige från kommunstyrelse, nämnder och bolag sker via årsredovisning över föregående kalenderår. Årsredovisning sammanställs av kommunstyrelsen och överlämnas till kommunfullmäktige och revisorer inför kommunfullmäktiges sammanträde i april. Förutom årsredovisningen ska kommunstyrelsen sammanställa och överlämna ett delårsbokslut över årets åtta första månader, delårsbokslutet inkluderar kommunstyrelse, nämnder och bolag. Delårsbokslutet överlämnas till kommunfullmäktige och revisorer senast 15 oktober.

För att förbättra kommunfullmäktiges insyn och möjlighet att hantera avvikelser sker även återrapportering från nämnder, bolag och kommunstyrelse till kommunfullmäktige via en förenklad rapport för perioden januari–april. Den förenklade rapporten innehåller information relaterad till bolagens ekonomi samt nämndernas ekonomi och personalförhållanden.

Övrig uppföljning

De kommunala verksamheterna följs upp och utvärderas kontinuerligt. Uppföljning och utvärdering sker med syfte att följa nämnders och bolags grunduppdrag samt uppfyllelse av inriktningsmål och tilläggsuppdrag, men även att uppnå kvalitet och utveckling av kommunens strukturella förutsättningar/resurser. Uppföljning och utvärdering ger även signaler om behov av och underlag för att kunna korrigera grunduppdrag, inriktningsmål, planering eller resursfördelning. Uppföljning sker till exempel genom:

- uppföljning av grunduppdrag
- uppföljning av inriktningsmål & program
- uppföljning av tilläggsuppdrag
- resultatutvärderingar
- process- och kvalitetsuppföljning
- medborgar- och brukarundersökningar
- synpunkter och klagomål från medborgare och brukare
- uppföljning Intern kontroll
- förslag- och avvikelsehantering

Intern styrning och kontroll

Kommunfullmäktige har beslutat om riktlinjer för kommunens arbete med intern styrning och kontroll. Den interna kontrollen skall baseras på riskanalyser och innehålla lämpliga åtgärder mot prioriterade risker. För mer information se Riktlinjer för Intern styrning och kontroll.

Lagstadgade planer

Umeå kommun är enligt lag ålagd att utarbeta vissa kommunala planer. Dessa lagstadgade planer bereds på kommunfullmäktiges uppdrag av aktuell nämnd och beslutas av kommunfullmäktige (om så krävs i lagstiftningen) alternativt ansvarig nämnd.

Budget 2026 och plan 2027–2029 för nämnder och styrelse

Budgetram för nämnd innefattar medelstilldelning för samtliga kostnader för nämndens verksamhet och utgår från att PO-pålägget förändras från 40,84 procent i 2025 års budget till 40,02 procent i budget för 2026. För 2027 och 2028 har PO-pålägget beräknats till 40,33% respektive 40,48% vilket har beaktats i beräkningarna för 2027 och 2028.

Budgetramarna är nettokostnadsramar för styrelse och nämnder. Ramarna har beräknats utifrån nuvarande organisation. Eventuella organisationsöversyner och/eller överföring av verksamheter till nytt ansvar regleras genom beslut om tekniska förändringar av budgetramarna.

Tabell 1. Budgetramar nämnder och styrelse 2026

Belopp i tkr

Nämnd/styrelse	Budget 2025	Budget 2026	Plan		
			2027	2028	2029
Kommunstyrelse*	-1 315 727	-1 348 388	-1 412 763	-1 463 141	-1 515 963
Teknisk nämnd	-1 550 904	-1 633 700	-1 695 836	-1 763 624	-1 825 353
För- och grundskolenämnd	-2 340 717	-2 384 944	-2 475 653	-2 574 613	-2 664 728
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	-652 453	-680 839	-706 734	-734 985	-760 710
Individ- och familjenämnd	-1 774 784	-1 872 190	-1 943 396	-2 021 080	-2 091 820
Äldrenämnd	-1 396 749	-1 511 637	-1 569 130	-1 631 853	-1 688 970
Byggnadsnämnd	-62 929	-65 537	-68 029	-70 748	-73 225
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-21 753	-22 654	-23 516	-24 456	-25 312
Kulturnämnd	-169 845	-177 706	-184 465	-191 839	-198 554
Fritidsnämnd	-158 692	-166 268	-172 592	-179 491	-185 773
Kommunfullmäktige	-3 983	-4 048	-4 201	-4 369	-4 522
Valnämnd	-3 500	-19 938	-3 600	-3 700	-20 000
Personalnämnd	-1 290	-1 336	-1 387	-1 443	-1 493
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd	-86 384	-104 497	-108 472	-112 808	-116 756
Överförmyndarnämnd i Umeåregionen	-16 164	-16 753	-17 390	-18 085	-18 718
IT-kapacitetsnämnd	0	-1 908	-1 981	-2 060	-2 132
Umeåregionens nämnd för PA-system	0	-5 197	-5 395	-5 610	-5 807
Summa nämndsramar	-9 555 874	-10 017 540	-10 394 539	-10 803 906	-11 199 837
Varav finansiella kostnader pensioner	-50 979	-14 266	-34 783	-36 714	-37 962
Summa verksamhetens nettokostnader (exkl finansiella kostnader)	-9 504 895	-10 003 274	-10 359 756	-10 767 192	-11 161 874

*Avser total ram för kommunstyrelsen vilken även innefattar av kommunfullmäktige beslutade åtaganden och finansiella kostnader för pensioner.

Tabell 2. Specifikation av förslag kommunstyrelsens budgettram

Belopp i tkr

Kommunstyrelse	Budget 2025	Budget 2026	Plan		
			2027	2028	2029
Kraftverksamhet	117 000	107 000	107 000	107 000	107 000
Kollektivtrafik	-166 566	-179 566	-185 566	-191 566	-197 566
Umeå Folkets Hus	-26 555	-26 821	-27 089	-27 360	-27 634
Västerbottens Museum*	-18 430	-19 093	-19 781	-20 493	-21 231
Norrlandsoperan*	-34 406	-35 645	-36 928	-38 257	-39 634
Friskvårdsbidrag	-7 671	-7 747	-7 825	-7 903	-7 982
Fackliga förtroendeman	-13 961	-14 235	-14 818	-15 367	-15 754
Utdelning från UKF	0	0	0	0	0
Utvecklingsanslag					
- Tillväxtanslag	-20 815	-34 904	-34 904	-34 904	-34 904
- Verksamhetsutvecklingsanslag social hållbarhet	-6 000	0	0	0	0
- Verksamhetsutvecklingsanslag klimat	-3 000	0	0	0	0
- Verksamhetsutvecklingsanslag omställning	-6 000	0	0	0	0
Anslag för oförutsedda behov och civil beredskap	-21 337	-31 337	-31 337	-31 337	-31 337
Avskrivningar**	-596 859	-620 757	-645 975	-677 449	-703 641
Utrangeringar	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Pensioner nettokostnad	-215 420	-180 381	-199 498	-197 309	-204 017
Kommunstyrelsen administration, bidrag och politisk verksamhet övrigt	-283 707	-292 902	-304 042	-316 196	-327 263
Summa kommunstyrelse (inkl finansiella kostnader pensioner)	-1 315 728	-1 348 388	-1 412 763	-1 463 141	-1 515 963

*Utbetalning ska ske i enlighet med ägarsamråd och under förutsättning att Region Västerbotten fattar motsvarande beslut. Innan utbetalning bör modell för beräkning av lokalbidrag fastställas.

**I beloppen ingår bidrag till avskrivningar från gemensamma nämnder.

Tabell 3. Resultaträkning 2025–2029

Belopp i mnkr

	Budget 2025	Budget 2026	Plan		
			2027	2028	2029
Verksamhetens intäkter	2 227,0	2 345,6	2 428,4	2 522,4	2 614,6
Verksamhetens kostnader	-11 135,0	-11 728,1	-12 142,2	-12 612,2	-13 072,8
Avskrivningar	-596,9	-620,8	-646,0	-677,4	-703,6
Verksamhetens nettokostnader	-9 504,9	-10 003,3	-10 359,8	-10 767,2	-11 161,9
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	9 786,0	10 249,8	10 717,5	11 152,6	11 564,6
Finansiella intäkter	284,0	307,0	388,3	501,4	601,5
Finansiella kostnader	-369,3	-348,1	-467,4	-596,8	-703,5
Fördelningsreserv för politiska prioriteringar		0,0	-64,3	-66,9	-69,4
Resultat	195,8	205,3	214,4	223,1	231,3

Tabell 4. Finansieringsbudget 2025–2029

Belopp i mnkr

	Budget 2025	Budget 2026	Plan		
			2027	2028	2029
Tillförda medel					
Resultat	195,8	205,3	214,4	223,1	231,3
Avskrivningar	596,9	620,8	646,0	677,4	703,6
Pensionsavsättning	11,1	28,2	24,9	20,9	21,6
Summa tillförda medel	803,8	797,9	835,5	879,6	913,3
Använda medel					
Nettoinvesteringar*	-1 210,8	-1 611,9	-1 456,0	-1 066,2	-821,0
Nettoutgifter mark- och exploatering	-175,6	-161,7	-183,3	-174,8	-257,0
Summa använda medel	-1 386,3	-1 773,6	-1 639,3	-1 241,0	-1 078,0
Förändring av rörelsekapital	-582,5	-975,8	-803,8	-361,4	-164,7

* Inklusive ombudgeteringar från tidigare år.

Tabell 5. Nyckeltal

	Budget 2025*	Budget 2026	Plan		
			2027	2028	2029
Nettokostnadernas (exkl avskrivningar) andel av skatteintäkter och generella statsbidrag	91,0%	91,5%	90,6%	90,5%	90,4%
Soliditet	30,1%	29,7%	29,2%	29,4%	29,9%
Självfinansieringsgrad inkl exploatering*	40,5%	46,6%	52,5%	72,6%	86,7%
Självfinansieringsgrad exkl exploatering*	44,5%	51,2%	59,1%	84,5%	113,9%
Låneskuld/Invanare, tkr **	22,4	29,2	34,7	36,9	37,6

*Inklusive ombudgeteringar från tidigare år.

**Inklusive exploateringsintäkter, exklusive vidareutlåning till bolagen.

Med en genomförandegrad på 80% åren 2025–2026 så uppnår soliditeten 2029 samma nivå som i årsbokslut 2024.

Investeringsramar 2026–2029

Tabell 6. Investeringsramar per nämnd

Belopp i tkr

Nämnd/styrelse	Budget 2025	Budget 2026	Plan		
			2027	2028	2029
Kommunstyrelsen	61 078	72 392	101 345	131 042	59 307
Teknisk nämnd	1 020 596	1 170 081	1 118 594	831 538	651 470
För- och grundskolenämnd	21 425	19 320	15 920	21 388	17 462
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	9 376	10 500	21 500	6 500	18 620
Individ- och familjenämnd	9 710	15 254	19 926	9 251	11 639
Äldrenämnd	37 145	24 437	22 437	28 626	20 222
Byggnadsnämnd	471	470	470	479	489
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	283	282	282	287	293
Kulturnämnd	4 873	7 850	10 850	10 947	14 708
Fritidsnämnd	15 700	16 450	18 700	16 326	16 643
Valnämnd	550	500	500	510	520
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd*	29 550	47 582	10 550	9 344	9 631
Summa styrelse/nämnd	1 210 757	1 385 117	1 341 073	1 066 239	821 005
Ombudgeteringar*	570 113	226 793	114 885	0	0
Summa inkl ombudgeteringar	1 780 870	1 611 910	1 455 958	1 066 239	821 005
Mark- och exploatering - anläggningar	265 100	250 300	508 850	561 950	639 400
Summa inkl mark- och exploatering	2 045 970	1 862 210	1 964 808	1 628 189	1 460 405

*Ombudgeteringar från 2024

Tabell 7. Nya investeringsprojekt, över 50 mnkr

Projekt	Totalt 2026-2029	Total budget
Förskola Tavelsjö, 6 avd	62 000	62 000

Redogörelse för ekonomin i de kommunala bolagen

Utifrån nya lagkrav ska kommunens budget innehålla en redogörelse för ekonomin i de kommunala bolagen. Då bolagen står inför väsentliga investeringsbehov är det investeringsprognoserna och dess inverkan på de ekonomiska förutsättningarna som lyfts fram för Umeå kommun. Det bör dock observeras att kommunfullmäktige inte beslutar om investeringarna, utan det är endast en information. Vilka investeringar som ska genomföras beslutar respektive bolag själva. Fullmäktige ska dock ta ställning innan principiellt viktiga beslut fattas i de kommunala bolagen, exempelvis beslut om stora investeringar. Under planeringsperioden planeras dock inte för några sådana investeringar, utan kommunfullmäktige styr bolagen genom ägardirektiv och genom de kreditlimiter som fastställs inför varje budgetår.

Under perioden 2025-2029 uppgår den samlade investeringsprognosen för bolagskoncernen till ca 13 miljarder kronor, vilket innebär i snitt 2,6 miljarder per år. De största investeringarna planeras inom Umeva, AB Bostaden samt Umeå energi AB. Dessa bolag är de största bolagen i koncernen och de står för ca 75 procent av bolagskoncernens samlade investeringsvolym dessa år.

Inom Umeva, kommunens VA-bolag, handlar den ökade investeringsnivån under perioden om investeringar för vattenförsörjning. Inom Umeå energi investeras det i värme, elnät samt grön omställning och inom AB Bostaden beräknas nyproduktion av bostäder komma gång under 2026 men framför allt under 2027-2028. Även ett nytt vård- och omsorgsboende ligger i planen. Bolagens investeringar är kassaflödesgenererande, dvs självbärande inom respektive bolag. Inom bolagskoncernen finns dock infrastrukturinvesteringar som inte är självbärande i det korta perspektivet, men som finansieras inom UKF-koncernen som helhet. Den största är renovering och utbyggnad av Umeå hamn. Detta åtagande innebär att det inte planeras för någon utdelning från UKF till kommunen under planeringsperioden.

Nedanstående tabell visar de prognosticerade investeringsvolymerna för bolagskoncernen för 2025-2029, där de helägda bolagen framgår enskilt.

Tabell 8. Prognos investeringsramar bolagskoncern

Belopp i mnkr

	2025	2026	2027	2028	2029
Umeå Energi	488	906	955	497	291
Bostaden	429	523	706	694	505
Umeva	338	695	874	834	911
INAB	35	180	300	250	250
Hamnen	253	295	375	955	313
Övriga UKF	28	148	48	45	25
Totalt UKF	1 571	2 747	3 258	3 275	2 295

Förslag till investeringsbudget 2026 och plan 2027-2029

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Summa 2026-2029
Fastigheter		805 644	737 981	401 017	365 290	2 309 932
Brand- och räddningssnämnd		112 441	69 000	0	0	181 441
Brandstation Signalvägen, funktioner maa höjd beredskap	Nytt	15 000	14 000	0	0	29 000
Brandstation Umeå Östra	Påbörjad	97 441	55 000	0	0	152 441
Fritidssnämnd		10 000	0	224	229	10 453
Ram lokalanpassningar Fritid	Årligt ramanslag (reinvestering)	0	0	224	229	453
Umeå Arena tillbyggnad isgrop, klimatanp	Nytt	10 000	0	0	0	10 000
För- och grundskolsnämnd		204 137	272 450	176 649	73 550	726 786
Brännlands skola (paviljong, tillgänglighet)	Nytt	9 000	10 000	0	0	19 000
För- och grundskolegårdar solskydd, belysning, lek	Årligt ramanslag (reinvestering)	3 300	3 300	3 366	3 433	13 399
Förskola Hissjö 2 avd	Nytt	0	8 000	14 000	0	22 000
Förskola Innertavle 4 avd	Ej påbörjad	0	0	1 000	25 400	26 400
Förskola Rödåsel 2 avd	Påbörjad	20 000	0	0	0	20 000
Förskola Stöcke 6 avd	Ej påbörjad	1 000	20 000	41 100	0	62 100
Förskola Sörmjölle 4 avd	Nytt	0	0	0	1 000	1 000
Förskola Tavelnsjö 6 avd	Nytt	0	0	20 000	42 000	62 000
Förskola Yttersjö 4 avd	Nytt	2 000	20 000	23 000	0	45 000
Grisbackaskolan kök matsal 4 klassrum	Påbörjad	36 000	3 000	0	0	39 000
Grubbeskolan 2 klassrum, matsal	Nytt	0	12 500	12 500	0	25 000
Hedlundaskolan F-6 utbyggnad till två paralleller	Påbörjad	34 187	7 000	0	0	41 187
Innertavle ersätt en byggnad för åk 4-5	Påbörjad	19 000	0	0	0	19 000
Obbola skola F-9 utbyggnad två klassrum	Påbörjad	0	12 000	0	0	12 000
Ram anpassningar förskola	Årligt ramanslag (reinvestering)	550	550	561	572	2 233

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Summa 2026-2029
Ram anpassningar grundskola	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 100	1 100	1 122	1 144	4 466
Rödängsskolan nybyggnad en parallell F-3	Ej påbörjad	50 000	75 000	0	0	125 000
Sjöfruskolan utemiljö	Påbörjad	5 000	0	0	0	5 000
Stöcke skola nybyggnad två paralleller F-3	Ej påbörjad	20 000	100 000	60 000	0	180 000
Umeå Kommun paviljong (UKP)	Påbörjad	3 000	0	0	0	3 000
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd		25 300	36 100	13 122	7 800	82 322
Ram anpassningar Gym-Vux	Påbörjad	7 100	1 100	1 122	0	9 322
Vasaskolan gymn elevökn	Påbörjad	18 200	35 000	12 000	7 800	73 000
Individ- och familjenämnd		155 077	118 941	26 438	68 007	368 462
Anp ny lokal för daglig verksamhet etapp 1	Nytt	0	10 000	0	0	10 000
Daglig verksamhet Magistervägen	Påbörjad	30 000	35 000	0	0	65 000
Förstärkt serviceboende Malmen 27 2 plan	Påbörjad	33 000	13 000	0	0	46 000
Gruppboende 2024, 3	Ej påbörjad	0	10 000	7 000	0	17 000
Gruppboende Cirkelpassaren barn	Påbörjad	8 000	0	0	0	8 000
Gruppboende Gimoplan	Påbörjad	10 000	8 864	0	0	18 864
Gruppboende Holmsund 2 plan	Ej påbörjad	25 000	20 000	1 000	0	46 000
Gruppboende Komministern	Påbörjad	1 000	0	0	0	1 000
Gruppboenden 2 per år	Ej påbörjad	0	0	0	49 200	49 200
Gruppboenden Tomtebogård 2 plan	Påbörjad	30 000	4 000	0	0	34 000
Ram anp DV, anp LSS-boende mm	Årligt ramanslag (reinvestering)	18 077	18 077	18 438	18 807	73 398
Kulturnämnden		47 490	990	1 010	15 405	64 895
Bibliotek	Ej påbörjad	0	0	0	14 375	14 375
Kulturskola	Påbörjad	46 500	0	0	0	46 500
Ram anpassning/renovering bibliotek	Årligt ramanslag (reinvestering)	990	990	1 010	1 030	4 020
Teknisk nämnd		228 700	227 000	177 964	182 577	816 241
Driftkontor TN kv Schablonen 8, 11	Nytt	10 000	15 000	0	0	25 000
Hippologum	Nytt	11 000	11 000	0	0	22 000
Kontor Magistervägen	Nytt	20 000	23 000	0	0	43 000
Kök ramanslag	Årligt ramanslag (reinvestering)	8 800	11 000	11 220	11 444	42 464
Lokalanpassning ej spec.	Årligt ramanslag (reinvestering)	22 000	22 000	22 440	22 889	89 329

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Summa 2026-2029
Lokaloptimeringar TN	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 100	2 200	2 244	2 289	7 833
Nolia arena, inred nytt våningsplan	Nytt	13 000	0	0	0	13 000
Reinvesteringar, pågående och generella	Årligt ramanslag (reinvestering)	112 000	112 000	113 540	115 111	452 651
Åtgärdsprogram Bygg och anläggning Fastighetsinvesteringar klimat	Ej påbörjad	6 500	6 500	6 500	6 500	26 000
Åtgärdsprogram Energi Fastighetsinvesteringar (lönsamma)	Årligt ramanslag (reinvestering)	12 100	12 100	11 220	11 444	46 864
Åtgärdsprogram Transporter Laddinfrastruktur tjänstefordon	Påbörjad	5 500	5 500	5 800	5 900	22 700
Ökad civilberedskap	Påbörjad	6 700	6 700	5 000	7 000	25 400
Aldrenämnd		22 500	13 500	5 610	17 722	59 332
Ram anpassning kommunala lokaler och boenden	Årligt ramanslag (reinvestering)	5 500	5 500	5 610	5 722	22 332
Solgården VOB, anpassningar	Nytt	17 000	8 000	0	0	25 000
Sävar hemtjänstlokal/dagverksamhet dementa, del av VOB	Ej påbörjad	0	0	0	2 000	2 000
Sävar Vård- och omsorgsboende 60 pl	Ej påbörjad	0	0	0	10 000	10 000
Gator och vägar		201 378	268 226	300 335	152 517	922 455
Teknisk nämnd		201 378	268 226	300 335	152 517	922 455
Bro över Stationsentré	Ej påbörjad	0	23 264	23 264	0	46 528
Cykelparkering Umeå Ö och Umeå C	Ej påbörjad	6 000	0	0	0	6 000
Djupbäcken Klimatanpassning	Ej påbörjad	17 500	20 000	20 000	0	57 500
Fordon 7 år	Årligt ramanslag (reinvestering)	7 700	7 700	7 854	8 011	31 265
GC-bro Sävarån	Ej påbörjad	0	6 000	6 000	10 000	22 000
Humleparken inkl. GC	Nytt	0	500	6 000	0	6 500
Järnvägspassage Holmsund	Ej påbörjad	3 000	20 000	30 000	0	53 000
Kollektivtrafiknod Trandansen	Ej påbörjad	0	0	15 000	0	15 000
Kommun- & stadsdelssatsningar	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	2 200	2 244	2 289	8 933
Kontaktvägen	Nytt	500	2 000	10 000	7 500	20 000
Kungsgatan	Ej påbörjad	6 000	0	0	0	6 000
Norra Obbolavägen	Ej påbörjad	6 000	1 405	3 595	0	11 000
Renmarkstorget	Påbörjad	6 079	15 000	0	0	21 079
Skravelsjövägen i Röbbäck	Nytt	0	500	2 000	12 500	15 000
Snödeponi Brännland	Årligt ramanslag (reinvestering)	6 000	6 000	0	0	12 000
Snötipp	Ej påbörjad	0	0	9 000	0	9 000

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Summa 2026-2029
Sopkärl	Nytt	2 500	2 500	2 500	0	7 500
Säkra anläggningarnas standard	Årligt ramanslag (reinvestering)	82 559	81 559	82 930	84 328	331 375
Tegsbron	Ej påbörjad	0	0	0	5 000	5 000
Tvärån Klimatanpassning	Ej påbörjad	17 500	20 000	20 000	0	57 500
Utredningar inför investeringar	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 100	1 100	1 122	1 144	4 466
Viadukt Tomternavägen	Ej påbörjad	0	11 258	11 258	0	22 516
Väg 503	Påbörjad	10 000	19 500	19 500	0	49 000
Ålidhem stadsmiljö Gata	Ej påbörjad	0	1 000	3 000	0	4 000
Åtgärdsprogram Framkomlighetshöjande Kollektivtrafik	Ej påbörjad	3 750	3 750	3 750	0	11 250
Åtgärdsprogram Transporter Klimatanpassning	Årligt ramanslag (reinvestering)	12 100	12 100	11 220	11 444	46 864
Åtgärdsprogram Transporter Trafiksäkerhet och Hållbara färd sätt	Årligt ramanslag (reinvestering)	10 890	10 890	10 098	10 300	42 178
IT		80 820	54 258	71 658	78 728	285 463
Teknisk nämnd		80 820	54 258	71 658	78 728	285 463
Bildskärman och tillbehör	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 824	2 824	2 498	2 548	10 694
Datorer Umeå Kommun	Årligt ramanslag (reinvestering)	37 258	21 181	28 463	29 033	115 934
Ram It FG	Årligt ramanslag (reinvestering)	15 079	11 162	15 792	16 108	58 140
Ram It GY	Årligt ramanslag (reinvestering)	19 967	13 399	14 236	14 521	62 123
Ram It infrastruktur	Årligt ramanslag (reinvestering)	4 593	4 593	7 069	7 210	23 464
Skrivare som tjänst	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 100	1 100	3 600	9 309	15 108
Parker		25 300	24 300	24 586	20 878	95 064
Teknisk nämnd		25 300	24 300	24 586	20 878	95 064
Döbelns park	Nytt	0	4 000	0	0	4 000
Gatuträd	Årligt ramanslag (reinvestering)	660	660	673	687	2 680
Lekparker	Årligt ramanslag (reinvestering)	6 400	6 400	6 488	6 578	25 866
Olofsdals park	Ej påbörjad	0	0	4 000	0	4 000
Parker	Årligt ramanslag (reinvestering)	8 400	8 400	8 488	8 578	33 866
Skog	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	2 200	2 244	2 289	8 933
Strandprom Alla broar runt	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	2 200	2 244	2 289	8 933
Utredningar allmänt	Årligt ramanslag (reinvestering)	440	440	449	458	1 787
Ålidhem stadsmiljö Park	Ej påbörjad	5 000	0	0	0	5 000

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Summa 2026-2029
Övriga		56 940	33 830	33 942	34 057	158 769
Teknisk nämnd		56 940	33 830	33 942	34 057	158 769
Fastighet Inredning/ utrustning	Årligt ramanslag (reinvestering)	440	330	337	343	1 450
Köp av bostadsrätter	Nytt	25 000	25 000	25 000	25 000	100 000
Maskiner (elektronik/digitalisering) MS	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 500	2 500	2 520	2 540	10 060
Norrbyskär	Påbörjad	18 000	0	0	0	18 000
Ram Ståd	Årligt ramanslag (reinvestering)	5 500	5 500	5 576	5 653	22 229
Säkerhet och beredskap	Ej påbörjad	5 000	0	0	0	5 000
Volym och arbetssätt MS	Årligt ramanslag (reinvestering)	500	500	510	520	2 030
Fastigheter		40 000	40 000	40 000	40 000	160 000
Kommunstyrelsen		40 000	40 000	40 000	40 000	160 000
Köp av fastigheter	Ej påbörjad	30 000	30 000	30 000	30 000	120 000
Medel till KS förfogande, civilberedskap	Nytt	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
IT		4 400	4 400	4 488	4 578	17 866
Kommunstyrelsen		4 400	4 400	4 488	4 578	17 866
Digitaliseringsreserv	Årligt ramanslag (reinvestering)	4 400	4 400	4 488	4 578	17 866
Kraft		26 754	23 707	39 292	13 442	103 196
Kommunstyrelsen		26 754	23 707	39 292	13 442	103 196
Förnyelse Kraftverk	Årligt ramanslag (reinvestering)	4 504	5 312	0	0	9 817
Investeringsprogram bygg	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 221	776	0	0	2 996
Investeringsprogram damm	Årligt ramanslag (reinvestering)	11 193	5 558	10 857	6 204	33 812
Vidmakthållande Kraftverk	Årligt ramanslag (reinvestering)	6 592	2 327	1 293	1 293	11 503
Övriga invest. Stornorrfors	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 245	9 735	27 143	5 946	45 068
Övriga		1 238	33 238	47 262	1 287	83 025
Kommunstyrelsen		1 238	33 238	47 262	1 287	83 025
Investeringsreserv	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 238	1 238	1 262	1 287	5 025
Muddring av farleden	Ej påbörjad	0	32 000	46 000	0	78 000
Övriga		24 437	22 437	28 626	20 222	95 722

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Summa 2026-2029
Aldrenämnd		24 437	22 437	28 626	20 222	95 722
Digitalisering, ny	Ej påbörjad	1 300	1 100	6 800	600	9 800
Inventarier/digitalisering extern förhyrning, ny	Ej påbörjad	3 737	3 737	3 800	767	12 041
Inventarier/Digitalisering/Hjälpmedel re	Årligt ramanslag (reinvestering)	19 400	17 600	18 026	18 855	73 881
Ovriga		47 582	10 550	9 344	9 631	77 107
Brand- och räddningsnämnd		47 582	10 550	9 344	9 631	77 107
Anläggning av nya brandposter	Årligt ramanslag (reinvestering)	550	550	561	572	2 233
Ram	Årligt ramanslag (reinvestering)	6 532	10 000	8 783	9 059	34 374
Utrustning Brandstation Holmsund	Påbörjad	6 500	0	0	0	6 500
Utrustning och inv Brandstation Umeå Östra	Ej påbörjad	34 000	0	0	0	34 000
Ovriga		19 320	15 920	21 388	17 462	74 091
För- och grundskolenämnd		19 320	15 920	21 388	17 462	74 091
Inv Brännlands skola	Nytt	0	500	0	0	500
Inv Fsk Innertavle 4 avd	Nytt	0	0	0	1 400	1 400
Inv Fsk Rödåsel 2 avd	Ej påbörjad	600	0	0	0	600
Inv Fsk Stöcke ny 6 avd	Ej påbörjad	0	0	2 100	0	2 100
Inv Fsk Yttersjö 4 avd	Nytt	0	0	1 400	0	1 400
Inv Förskola Hissjö 2 avd	Nytt	0	0	700	0	700
Inv Förskola Tavelstö 6 avd	Nytt	0	0	0	2 100	2 100
Inv Grisbackaskolan kök matsal 4 klassrum	Ej påbörjad	1 400	0	0	0	1 400
Inv Grubbeskolan	Nytt	0	0	500	0	500
Inv Hedlundaskolan bef skola/matsal	Ej påbörjad	3 400	0	0	0	3 400
Inv Innertavle ersätt en byggnad för åk 4-5	Ej påbörjad	500	0	0	0	500
Inv Obbola skola F-9 utbyggnad till två paralleller	Ej påbörjad	0	0	500	0	500
Inv Rödängsskolan nybyggnad en parallell F-3	Ej påbörjad	0	2 000	0	0	2 000
Inv Stöcke skola nybyggnad två paralleller F-3	Ej påbörjad	0	0	2 500	0	2 500
IT-åtgärder	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 420	2 420	2 468	2 518	9 826
Reinvesteringsmedel inventarier förskola	Årligt ramanslag (reinvestering)	4 400	4 400	4 488	4 578	17 866

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Summa 2026-2029
Reinvesteringsmedel inventarier grundskola	Årligt ramanslag (reinvestering)	6 600	6 600	6 732	6 867	26 799
Övriga		16 450	18 700	16 326	16 643	68 119
Fältningsnämnd		16 450	18 700	16 326	16 643	68 119
Tillgänglighet bad	Nytt	250	0	0	0	250
Reinvesteringar enl utbytesplan	Årligt ramanslag (reinvestering)	9 900	9 900	9 900	10 088	39 788
Täckgolv och filtmatta	Nytt	0	2 500	0	0	2 500
Utbyte konstgräsplaner	Årligt ramanslag (reinvestering)	6 300	6 300	6 426	6 555	25 581
Fastigheter		4 000	0	0	10 000	14 000
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd		4 000	0	0	10 000	14 000
Forslunda	Nytt	0	0	0	10 000	10 000
Forslunda stall och grishus	Påbörjad	4 000	0	0	0	4 000
Övriga		6 500	21 500	6 500	8 620	43 120
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd		6 500	21 500	6 500	8 620	43 120
Inv Vasaskolan gymn elevökn	Ej påbörjad	0	15 000	0	2 000	17 000
Reinvesteringsmedel	Årligt ramanslag (reinvestering)	6 500	6 500	6 500	6 620	26 120
Övriga		15 254	19 926	9 251	11 639	56 070
Individ- och familjenämnd		15 254	19 926	9 251	11 639	56 070
Inv Gruppboende Cirkelpassaren barn	Ej påbörjad	650	0	0	0	650
Inv Gruppboende Komministern	Ej påbörjad	420	0	0	0	420
Inv Gruppboende Tomtebogård 2 plan	Ej påbörjad	840	0	0	0	840
Inv Korttidsvistelse, ersätta Älgvägen	Ej påbörjad	418	0	0	0	418
Inventarier Annan boendeform 6 pl	Nytt	0	0	0	700	700
Inventarier Daglig verksamhet etapp 1	Nytt	1 500	0	0	0	1 500
Inventarier Daglig verksamhet etapp 2	Nytt	0	0	0	1 600	1 600
Inventarier Daglig verksamhet Magistervägen	Nytt	0	7 000	0	0	7 000
Inventarier förtätning Masen 9, förhyrt	Nytt	800	0	0	0	800
Inventarier Gruppboende Holmsund 2 pl	Nytt	0	840	0	0	840

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Summa 2026-2029
Inventarier Gruppboende Malmen 27 2pl	Nytt	650	0	0	0	650
Inventarier Gruppboenden 2 per år	Ej påbörjad	0	0	350	260	610
Inventarier kontor socialtjänstpersonal Magistervägen	Nytt	0	2 000	0	0	2 000
Inventarier ombyggnation servicelägenheter, förhyrda	Nytt	500	0	0	0	500
Inventarier Servicelägenheter, förhyrda	Nytt	360	360	0	0	720
Inventarier Socialtjänstens Hus	Ej påbörjad	0	1 000	0	0	1 000
Inventarier SOL-boenden, förhyrda	Nytt	1 500	0	0	0	1 500
Inventarier Utökning CMV (Centrum Mot Våld), förhyrt	Nytt	800	0	0	0	800
Investering inventarier ny	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 746	4 656	4 749	4 844	16 996
Investering inventarier re	Årligt ramanslag (reinvestering)	3 300	3 300	3 366	3 433	13 399
Investering teknik	Årligt ramanslag (reinvestering)	770	770	785	801	3 127
Övriga		7 850	10 850	10 947	14 708	44 355
Kulturnämnden		7 850	10 850	10 947	14 708	44 355
Gestaltad livsmiljö	Nytt	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Inventarier Bibliotek	Ej påbörjad	0	0	0	8 663	8 663
Inventarier Kulturskolan	Nytt	2 000	0	0	0	2 000
Konst	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	2 200	2 244	2 289	8 933
Kultur reinvestering/ kostnadsbesparande	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 650	7 650	7 703	2 757	20 760
Övriga		500	500	510	520	2 030
Valnämnd		500	500	510	520	2 030
Utrustning	Årligt ramanslag (reinvestering)	500	500	510	520	2 030
Övriga		470	470	479	489	1 907
Byggnadsnämnd		470	470	479	489	1 907
Utrustning	Årligt ramanslag (reinvestering)	470	470	479	489	1 907
Övriga		282	282	287	293	1 143
Miljö- och hälsoskyddsnämnd		282	282	287	293	1 143

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Summa 2026-2029
Inventarier	Årligt ramanslag (reinvestering)	282	282	287	293	1 143
Totalsumma		1 385 117	1 341 073	1 066 239	821 005	4 613 434

Specifikation exploateringsplan 2026-2029

Investeringsbudget exploatering verksamhetsmark

Belopp i tkr.

Objekt	2026	2027	2028	2029	Totalt
Västerslätt/Rödäng	0	45 000	0	0	45 000
Nordic Logistic Park		45 000			45 000
I20	0	0	2 000	12 000	14 000
Sandbäcken 2			2 000	12 000	14 000
Ersboda/Ersmark	0	7 000	4 000	17 000	28 000
Ersboda Östra 2		7 000			7 000
Ersboda Östra 3			4 000	12 000	16 000
Ersboda Östra 4				5 000	5 000
Centrala stan	0	0	0	800	800
Renen				800	800
Röbäck	0	1 000	1 000	1 000	3 000
Röbäck, Umåker		1 000	1 000	1 000	3 000
Ön	1 300	2 000	39 000	32 000	74 300
Ön Södra	1 300	2 000	39 000	32 000	74 300
Klockarbäcken	64 150	127 000	113 500	180 000	484 650
Klockarbäcken 2 (Västra)	45 000	57 500	57 500	20 000	180 000
Klockarbäcken ind.omr 3 (Brännlandsberget)	15 000	41 000	46 000	160 000	262 000
Klockarbäcken Kulla	2 400	25 000	10 000		37 400
Klockarbäcken nya skjutbanan	1 750	3 500			5 250
Sävar	0	10 000	9 650	23 650	43 300
Sävar resecentrum			1 000		1 000
Sävar entré syd			650	17 650	18 300
Sävar, regionen och kommunen		10 000	8 000	6 000	24 000
Umeå östra landsbygd	15 000	50 000	88 000	30 000	183 000
Gemensamma kostn Dåva	15 000	50 000	88 000	30 000	183 000
Holmsund/Obbola	2 000	3 000	5 000	10 000	20 000
Lövö etapp 1 (Lövö ind.omr)	0	1 000	5 000	10 000	16 000
Obbola verksamhetsområde (brofästet)	2 000	2 000			4 000
Projektfledning	4 900	4 950	5 100	5 150	20 100
Summa utgifter	87 350	249 950	267 250	311 600	916 150

Investeringsbudget exploatering bostadsmark

Belopp i tkr.

Objekt	2026	2027	2028	2029	Totalt
Backen	1 000	4 500	9 300	5 000	19 800
Backen Stenmorgärdet	1 000	4 500	3 800		9 300
Västerhiske norra			4 500	4 500	9 000
Västerhiske södra			1 000	500	1 500
Ersboda/Ersmark	300	4 500	15 500	27 400	47 700
Ersboda 2:1 Pinnen Struten	0	0	1 000	2 900	3 900
Ersmark 22:2	300	4 500	14 500	24 500	43 800
Centrala stan	1 050	2 050	27 450	30 850	61 400
Brinken (Lundåkern)	1 000				1 000
Dragonfältet			400		400
Lodet, Resecentrum				5 000	5 000
Gamla godsbangården		2 000	27 000	25 000	54 000
Uttern, östra station				800	800
Öbacka Strand	50	50	50	50	200
Haga/Sandbacka	20 000	6 000	2 000	0	28 000
Guldskrinet	20 000	6 000	2 000		28 000
Mariehem	7 500	0	0	0	7 500
Mariehems C	7 500				7 500
Universitetområdet	18 000	21 000	25 000	25 000	89 000
Hamrinsberget	0	10 000	25 000	25 000	60 000
Olofsdal	17 500	11 000			28 500
Stadsliden 6:3	500				500
Röbäck	0	0	1 000	1 000	2 000

Röbäcksliden			1 000	1 000	2 000
Teg	6 500	2 100	14 100	42 100	64 800
Innanför ringen	5 000	1 000	12 500	42 000	60 500
Slakteriet/ Aspgården	1 000	1 000			2 000
Smörjaren			1 500		1 500
Teg Glosboken	500	100	100	100	800
Ön	12 000	102 000	108 000	122 500	344 500
Broetapp	12 000	100 000	100 000	110 000	322 000
Ön		2 000	8 000	12 500	22 500
Ålindhemsområdet	1 200	0	0	0	1 200
Magistern/Professorn	1 200				1 200
Tomtebo	52 500	82 500	56 500	37 000	228 500
Carlslund, Malmvägen			500		500
Tavleliden södra	1 500				1 500
Tomtebo strand	50 000	80 000	55 000	31 000	216 000
Tomtebogård	1 000	2 500	1 000	6 000	10 500
Sävar	4 000	0	0	0	4 000
Bullmark Bagarstugevägen	4 000				4 000
Umeå östra landsbygd	2 000	500	4 500	1 500	8 500
Innertavle		500	4 500	1 500	6 500
Tegelbruksberget	2 000				2 000
Holmsund/Obbola	10 000	4 500	3 000	1 000	18 500
Holmsund 2:42 LSS		3 000			3 000
Resedan		500	2 000		2 500
Obbola 19:1	10 000	1 000	1 000	1 000	13 000
Umeå södra landsbygd	2 000	3 500	0	5 300	10 800
Skravelsjö		1 500			1 500
Stöcksjöleden småhus	2 000	2 000			4 000
Sörfors småhus				5 300	5 300
Hörnefors	0	800	3 250	4 000	8 050
Hörneå 8:3 och 8:4			250	4 000	4 250
Hörneå 8:811		800	3 000	0	3 800
Projektleddning	4 900	4 950	5 100	5 150	20 100
Summa utgifter	142 950	238 900	274 700	307 800	964 350

Investeringsbudget exploatering markförvärv

Belopp i tkr.

Objekt	2026	2027	2028	2029	Totalt
Ospecificerade objekt	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000

Totala investeringar	250 300	508 850	561 950	639 400	1 960 500
-----------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

§ 108

Diariernr: KS-2025/00240

Anvisning för verksamhetsplanering 2026

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att fastställa anvisning för verksamhetsplanering i nämnder och bolag 2026 enligt bilaga 1.

Ärendebeskrivning

När kommunfullmäktige har fattat beslut om planeringsdirektivet fortsätter arbetet i nämnder och bolag med att ta fram en mer detaljerad verksamhetsplanering och budget för sin organisation. Kommunstyrelsen beslutar om anvisning/regler för verksamhetsplanering. Anvisningen utgår från de förhållningsätt och krav som framgår i kommunfullmäktiges riktlinjer för:

- Riktlinjer för planeringsprocess (KF 2023-04-24)
- Riktlinjer för aktiverande styrning (KF 2021-03-29)
- Riktlinjer för ägarstyrning (KF 2021-03-29)
- Riktlinjer för styrning och uppföljning av verksamhet som utförs av externa utförare (KF 2021-10-25)
- Riktlinjer för Intern styrning och kontroll (KF 2011-05-28)

Innehållet i anvisningen är i stort sett detsamma som föregående år. Kraven på egna nämnder har till viss del justerats för att lyfta fram nämndernas ansvar för inriktningsmål och program. Kommunstyrelsen har under året arbetat med ett tilläggsuppdrag med syfte att ta fram förslag på hur målstyrning och planering som tillkom före införandet av kommunens nuvarande styrmodell kan inordnas i fullmäktiges styrning genom inriktningsmål och program. I enlighet med framtaget förslag har följande tillägg gjorts under rubriken planering för inriktningsmål och program:

Under förutsättning att fullmäktige avdelat medel för arbete med destinerade inriktningsmål ska fördelning av dessa medel och de medel nämnden själv avsätter framgå i budgeten.

Formuleringen påverkas av att anvisningen beslutas innan planeringsdirektiv och budget är fastställda i fullmäktige.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Anvisning för verksamhetsplanering

Beredningsansvariga

Sara Nordström

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet med underlag ska skickas till

Nämnder, egna samt kommungemensamma

Umeå kommunföretag AB

Anvisning för nämnder och bolags verksamhetsplanering 2026

Inledning och bakgrund.....	2
Syfte.....	2
Vilka styrs	2
Krav på planeringsprocess i kommunens egna nämnder	2
Tidplan.....	3
Anmälan till kommunfullmäktige/kommunstyrelse	3
Verksamhetsplanens innehåll för egna nämnder	3
Riskanalys och plan för internkontroll	5
Krav på planeringsprocess i gemensamma nämnder	5
Krav på planeringsprocess i kommunens helägda bolag	6
Krav på planeringsprocess i delägda bolag	6
Relaterade styrdokument	7

Beslutad av:
Kommunstyrelsen

Diarienummer:
KS-2025/00240

**Datum och paragraf för
beslutet:**
2025-06-03

Dokumentet styr
Nämnder/bolag

Dokumenttyp:
Anvisning

Giltighetstid:
Giltig för planering inför
2026

Dokumentansvarig:
SLK avd för Ekonomi och
styrning

Inledning och bakgrund

Kommunfullmäktige beslutar varje år om planeringsdirektiv och budget. Det är ett politiskt beslutat dokument som lägger grunden för kommunens planering av verksamhet och ekonomi. Det beskriver bland annat hur kommunens pengar ska fördelas mellan olika nämnder och ger dem uppdrag att arbeta med.

Fullmäktiges beslutade planeringsdirektiv och budget utgör grunden för fortsatt planering i nämnder och bolag.

Syfte

Syftet med denna anvisning är att tydliggöra hur nämnder och bolag ska upprätta verksamhetsplan/affärsplan och budget för kommande verksamhetsår.

Vilka styrs

Denna anvisning gäller för kommunens nämnder och bolag. Observera att specifik anvisning för gemensamma nämnder och delägda bolag återfinns i slutet på dokumentet.

Krav på planeringsprocess i kommunens egna nämnder

I verksamhetsplan och budget konkretiserar och beskriver nämnden den styrning och planering som ska vara gällande för nämndens verksamheter under kommande verksamhetsår. Utgångspunkter för verksamhetsplanering är;

- det planeringsdirektiv och den budgetram kommunfullmäktige fastställt för kommande år
- nämndreglemente fastställt av kommunfullmäktige
- övriga styrdokument som är gällande för nämnden

Efter att kommunfullmäktige fastställt planeringsdirektiv och budget för kommande år ska varje nämnd upprätta/revidera verksamhetsplan och budget för nämnden. Nämnden beslutar om hur budgetram fördelas mellan nämndens verksamheter. Nämnd ansvarar för att det finns en aktuell nämndbudget som överensstämmer med kommunfullmäktiges beslutade ram, kompletterad med eventuella tilläggsanslag. Som stöd tillhandahåller stadsledningskontoret en mall på intranätet som är frivillig att använda.

Tidplan

Samtliga nämnder ska fatta beslut om verksamhetsplan och budget för kommande verksamhetsår **senast 26 november**.

För att möjliggöra hantering i enlighet med skollagens bidrag på lika villkor ska Tekniska nämnden fastställa budgetfördelning på verksamhetsnivå senast i september och skyndsamt expediera sin fastställda budgetfördelning till För- och grundskolenämnd samt Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd.

Anmälan till kommunfullmäktige/kommunstyrelse

Nämndens fastställda verksamhetsplan och budget med eventuella bilagor expedieras till KS diarium via e-post och döps till *xxx-nämndens verksamhetsplan och budget för 2026*, vid expediering till KS diarium ska e-postmeddelandets ämnesrad inledas med diarienummer KS-2025/00240. Samtliga verksamhetsplaner anmäls sedan till Kommunfullmäktige i januari.

Verksamhetsplanens innehåll för egna nämnder

Nämnden har befogenhet att utifrån nämndens behov och förutsättningar avgöra utformning och detaljeringsnivå i nämndens verksamhetsplan. Nämndens verksamhetsplan ska däremot alltid innehålla följande delar.

- **Grunduppdrag samt nämndens planering för grunduppdragets genomförande.**

I verksamhetsplanen ska av kommunfullmäktige fastställt grunduppdrag för nämnden infogas. Nämnden har mandat att:

- fastställa utformning och detaljeringsnivå i den styrning och planering som krävs för att verkställa grunduppdraget.
- Bedöma behov av och fastställa nämndspecifika mål, tilläggsuppdrag, indikatorer/nyckeltal (process-, resurs, resultat och /eller effektmått)
- Bedöma och infoga den planering som behövs för att styra och följa att nämndens verksamheter utvecklas i önskad riktning.

Nämndens prioritering och fördelning av resurser för verkställande av nämndens grunduppdrag ska framgå av nämndens budget.

I verksamhetsplanen ska det framgå på vilket sätt nämnden avser att följa upp sitt grunduppdrag och vilka underlag som nämnden tänker nyttja för att bedöma grunduppdragets genomförande. Observera att om nämnd väljer att använda

nyckeltal/indikatorer i sin styrning och uppföljning bör nämnden prioritera sådana nyckeltal/indikatorer som kan följas över tid och som är möjliga att följa utan kostsam administration. Specifika nyckeltal/indikatorer och statistikuppgifter som nämnden kontinuerligt avser nyttja vid rapportering till Kommunstyrelse och Kommunfullmäktige bör synliggöras med kommentar, fotnot eller liknande.

Större verksamhetsutvecklingsinsatser eller andra åtgärder som syftar till att förbättra förutsättningarna att genomföra nämndens grunduppdrag kan med fördel beskrivas i nämndens verksamhetsplan och framgå i nämndens budget.

Om kommunfullmäktige fattat beslut som förändrar nämndens grunduppdrag, åtaganden eller ansvar ska nämndens verksamhetsplan särskilt belysa den omställning detta innebär samt översiktlig beskrivning av planeringen för denna omställning.

- **Planering avseende inriktningsmål och program**

I verksamhetsplan ska eventuella inriktningsmål som tilldelats nämnden, samt beskrivning av eventuella åtaganden/satsningar som nämnden tänker genomföra, framgå. Nämnden bör kortfattat beskriva hur den avser arbeta med dessa och hur återrapportering till nämnd ska ske. Under förutsättning att fullmäktige avdelat medel för arbete med destinerade inriktningsmål ska fördelning av dessa medel och de medel nämnden själv avsätter framgå i budgeten.

- **Planering avseende tilläggsuppdrag**

I verksamhetsplanen ska eventuella tilläggsuppdrag från kommunfullmäktige som tilldelats nämnden framgå. Nämnden bör kortfattat beskriva hur den tänker verkställa dessa.

- **Drift- och investeringsbudget**

Nämnden ska upprätta nämndbudget (ekonomisk plan) för kommande verksamhetsår. I nämndens budget ska fördelning mellan verksamheter framgå. När nämnden väljer att avdela medel för specifika satsningar och åtaganden ska det belysas för att klargöra fördelning och påvisa prioritering.

- **Arbete med personalpolitiska mål**

Nämnden ska i sin verksamhetsplan beskriva planering samt eventuell nämndspecifik styrning och konkretisering av de personalpolitiska mål kommunfullmäktige fastställt. Nämndens ska analysera nämndspecifika förutsättningar som utgångspunkt för nämndens planering. Om nämnd tilldelats specifika tilläggsuppdrag inom det personalpolitiska områden ska dessa framgå i verksamhetsplanen.

- **Nämndens kompetensförsörjningsplan**

Nämnden ska i sin verksamhetsplan beskriva sin planering för kompetensförsörjning. Om nämnden avdelar specifika medel för kompetensförsörjning bör dessa framgå i nämndens detaljbudget. Har nämnden utarbetat en separat kompetensförsörjningsplan kan den med fördel biläggas till verksamhetsplanen.

- **Styrning och uppföljning av externa utförare**

I de fall nämnden nyttjar externa utförare för att utföra verksamhet som den ansvarar för¹ ska det i verksamhetsplanen framgå hur nämnden avser styra och följa upp dessa externa utförare under kommande verksamhetsår. Om nämnden har utarbetat en separat plan för styrning och uppföljning av externa utförare ska den biläggas till verksamhetsplanen.

- **Utmaningar och möjligheter på 3-5 års sikt**

Nämnden ska med utgångspunkt i sitt grunduppdrag kortfattat beskriva arbetet med väsentliga utmaningar och möjligheter på medellång sikt (3-5 år). Beskrivningen ska uppgå till max 2 sidor A4 och biläggas verksamhetsplanen.

Riskanalys och plan för internkontroll

Nämnden ska i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer för intern styrning och kontroll (KF 2011-05-26) samt i enlighet med kommunstyrelsens handledning (KS 2019-01-15) upprätta riskanalys och plan för intern kontroll för kommande verksamhetsår.

Tidplan och anmälan

Samtliga nämnder ska fastställa riskanalys och internkontrollplan för kommande verksamhetsår senast i november för anmälan till Kommunstyrelsen.

Av nämnd fastställd riskanalys och internkontrollplan expedieras till KS diarium via e-post och döps till *xxx-nämndens riskanalys och internkontrollplan för 2026*, vid expediering ska e-postmeddelandets ämnesrad inledas med diarienummer KS-2025/00240.

Krav på planeringsprocess i gemensamma nämnder

Kommungemensamma nämnder upprättar verksamhetsplan och budget i enlighet med ovanstående anvisning för nämnd med hänsyn tagen till de förhållanden nämnden verkar i

¹ I enlighet med den definition som framgår av kommunfullmäktiges riktlinjer för Styrning och uppföljning av verksamhet som utförs av externa utförare.

och de specifika reglementen och avtal som upprättats för att reglera styrning och uppföljning av den gemensamma nämndens verksamhet.

Samtliga gemensamma nämnder ska även upprätta och fastställa riskanalys och internkontrollplan för kommande verksamhetsår.

Gemensam nämnds fastställda verksamhetsplan och budget samt riskanalys och internkontrollplan överlämnas till de kommuner som ingår i den gemensamma nämnden när de fastställts, dock senast innan november månads utgång.

Anmälan

Av gemensam nämnd fastställd verksamhetsplan och budget samt riskanalys och internkontrollplan expedieras till KS diarium via e-post och döps till *xxx-nämndens verksamhetsplan och budget för 2026*, vid expediering ska e-postmeddelandets ämnesrad inledas med diarienummer KS-2025/00240.

Krav på planeringsprocess i kommunens helägda bolag

Arbetet med att genomföra översyn och eventuell revidering av ägardirektiv inleds direkt efter kommunfullmäktiges årliga beslut om Planeringsdirektiv och de inriktningsmål/program och eventuella tilläggsuppdrag kommunfullmäktige tilldelat specifika bolag.

Revidering av ägardirektiv sker om kommunfullmäktiges beslut bedöms föranleda väsentliga förändringar i bolagets inriktning och åtaganden. Revidering av ägardirektiv sker i enlighet med kommunfullmäktiges Riktlinje för Ägarstyrning (KF 2021-03-29 §57).

Arbetet med att upprätta/revidera verksamhetsplan/affärsplan i de kommunala bolagen inleds parallellt med arbetet att bedöma och vid behov revidera ägardirektiv.

Krav på planeringsprocess i delägda bolag

När det gäller delägda bolag upprättas verksamhetsplan/affärsplan i enlighet med de ägardirektiv och aktieägaravtal som gäller för respektive bolag. Observera att Umeå kommuns inflytande över delägt bolag påverkas av ägarförhållande och den rådighet över bolaget som följer av dessa ägarförhållanden.

Relaterade styrdokument

Överordnade styrdokument

Riktlinjer för planeringsprocess (KF 2023-04-24)

Riktlinjer för aktiverande styrning (KF 2021-03-29)

Riktlinjer för ägarstyrning (KF 2021-03-29)

Riktlinjer för styrning och uppföljning av verksamhet som utförs av externa utförare (KF 2021-10-25)

Riktlinjer för Intern styrning och kontroll (KF 2011-05-28)

Övriga styrdokument

Handledning för intern styrning och kontroll (KS 2019-01-15)

Nr.13 enligt kallelse/ föredragningslista

Ärenden under handläggning- information juni

Vid Nämndsammanträde maj 2025 ombedes förvaltningschef att upprätta dokument för att möjliggöra att följa upp de ärenden som Nämnden lyfter. Punkten kallas "Ärenden under handläggning". Dessa ärenden ses nedan:

- Att Nämnden får ta del av den omvärldsspaning som utförts avseende aktuella utmaningar inom olika Förvaltarenheter i Sverige.
 - Att delge Nämnden Årshjul för ÖFUR:s verksamhet
 - Återrapportering Vitesärenden
 - Fråga fr Nämnden angående om det går att hämta ut statistik avseende hur många Sft som entledigats varje månad.
 - Dagordning för sammanträdet i Örnsköldsvik i oktober.
-